Ensimäinen päivä heinäkuuta on Työkansan päivä. Silloin kaikki Canadan järjestyneet suomalaiset juhlivat Työkansan tukemista varten.

TYÖKANSA

Köyhälistön voimakkain ase on oma sanomalehti. Mitä paremmassa taloudellisessa asemassa köyhälistön lehti on sitä voimakkaammin se voipi köyhälistön asiaa ajaa.

Ainoa suomenkielinen sanomalehti Canadassa. Työväestön äänenkannattaja.

NO. 109 — 1913. LAUANTAINA, TOUKOKUUN 10 p. — SATURDAY, MAY 10th. VII:S VUOSIKERTA—VOL. VII

Isännistö hiljalleen peräänty

Toronton lakkolaisista yksi ja toinen ammattiala kerrallaan pakottaa isännistön alistumaan.

Rautarakennustyöläisten lakko vaikuttaa muillekin ammattialoille.

TORONTO, Ont., toukok. 7 p. — Eilen tultiin näkemään että rautarakennustyöläisten lakko suuresti häiritsee rakennusteollisuutta. Tiilimuurarien oli pakko keskeyttää työnsä useilla rakennuksilla kun teräsfraameja ei ole pystytettynä. Tästä huolimatta isännistö koettaa viimeseen saakka näyttää myöntymättömyyttään. Neuvottelut ovat seisauksissa, mutta tänään mahdollisesti pidetään uusi neuvottelukokous. Lakkolaiset pitivät eilen illalla sotaisen kokouksen Labor temppelissä ja kieltäysivät antamasta mitään tietoa. Työläiset sanovat että kaikki isännistön tekemät tarjoukset täytyy alistaa uniolle ennenkuin ne hyväksytään.

Silaajien ja valurien lakossa ei ole tapahtunut huomattavaan muutosta, mutta on todennäköistä että tällä viikolla isännistö suostuu lakolaisten vaatimuksiin.

Hewitsonin kenkätehdastyöläisten lakko on loppunut. Isännistö myöntyi korottamaan lakkolaisten palkkoja kymmenellä prosentilla. Lakkolaiset suostuivat tähän ja palasivat töihin.

Muitten ammattialojen lakkoasemissa ei ole tapahtunut muutosta.

LIBERAALIEN KOKOUS TORONTOSSA.

Liberaalipuolue varustautuu vaaleihin odottaen, että senaatti hylkää Bordenin laivastolain.

TORONTO, Ont., toukok. 6 p. — Liberaalipuolueen poliittinen kokous, jota on kauan valmisteltu, pidettiin Arenalla eilen illalla. Osanottajien luku lienee ollut lähes kahdeksan tuhatta. Liberaalien komitean tiedonantojen mukaan se oli yli, mutta sopii muistaa, että he, kuten konservatiivitkin, tavallisesti ilmottavat läsnäolijain luvun moninkertaiseksi.

Laivastokysymys, jonka avulla liberaalipuolue aikoo kohota hallitusasemaan, oli kokouksen pääaineena. Siitä puhuivat liberaalit Graham, Murphy, tri Clark ja monet muut liberaaliprominentit ja suurinta huomiota tietenkin annettiin, varsinkin lehtien tahoilta, entisen pääministerin Sir Wilfrid Laurier'in puheelle. Että Laurier ei suinkaan ole mikään rauhanmies, vaikka hän meluaa rauhan "kansoja jalostuttavasta, tameren rannikolla sekä kantaa osaltaan kustannuksien taakkaa. Minä otin sen kannan; minä olen toiminut sen mukaan ja se on maksanut minulle paljon. Minä olin pääministeri silloin; nyt olen vastustajan asemassa. Viime vaaleissa teillä Ontarion miehet oli kysymys kauppasopimuksesta. Quebecissa ei ollut kysymys kaupasta, vaan laivastosta. Natsionalistit haukkuivat minua."

"Vuosia sitten, te muistatte, Torontolla oli oma puolustusvärkensä. Quebecilla oli oma puolustusvärkensä. Montrealilla niinikään. Nämä puolustusjoukot on poistettu ja Canada on heidän tilalleen asettanut omaa sotavärkeämme. Eikö valtakunnan nuorten kansakuntien tulisi tukea emämaatamme asettamalla sen merentakaisten laivneiden tilalle nuorten kansakuntien rakentamia ja miehittämiä eskaadereita? Tätä politiikkaa julistettiin v. 1909. Tätä politiikkaa seuraavat liberaalit v. 1913. Mitä meille sanotaan? Mitä sanoo hallitus nyt? Ei, se ei käy laatuun."

Hän on siis periaatteellisesti samaa mieltä kuin Bordenkin, että varoja ja työvoimaa on uhrattava suunnattomasti sotavarusteluun. Hän vain vaatii että laivoja on rakennettava Canadassa, josta voitto jäisi Canadan kapitalisteille.

Liberaalien keskuudessa vallitsi yleensä sellainen mieliala, että jos alahuone hyväksyy Bordenin laivastolakiehdotuksen, kuten epäilemättä tulee käymään, niin senaatti, jossa on liberaalinen enemmistö hylkää sen. Konservatiivinen hallitus silloin' kaiketi päättää "vedota kansaan" julistamalla toimittettavaksi uudet vaalit. Tätä odottaen liberaalit nyt agiteerailevat.

Kokouksen johdosta on syntynyt "skandaali." Liberaalit väittävät, että konservatiivit, häiritäkseen kokousta, jakoivat parituhatta kappaletta väärennettyjä pääsylippuja ja Globe-lehdessä on julaistu jäljennös kysymyksessäolevasta lipusta. Tuo hälyytys saattaa olla pelkkä liberaalien keksintö, mutta jokatapauksessa he pitävät siitä kovan melua.

VAATIVAT HALLITUKSEN KORVAUSTA.

Farmers pankin vararikossa kärsimään jotunneet sijottajat ja osakkeenomistajat vaativat hallitukselta korvausta.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Vararikkoinen Farmers pankin osakkeenomistajien ja sijottajien lähetystö tänään iltapäivällä kävi herrojen ministerien Whiten, Dohertyn, Hazen, Kempin ja Crothersin puheilla.

Lähetystö Canadan lakeihin ja

Skutarin kaupunki tulessa

Kerrotaan, että montenegrolaiset ovat sytyttäneet tulen kostaakseen häädön.

Montenegron ministeristö eronnut. — Skutarin linnoitus muodollisesti antautuu suurvaltain sotilaille sunnuntaina.

CETTINJE, Montenegro, toukok. 9 p. — Uusi ministeristö kenraali Vukovitshin johdolla muodostettiin tänään kun entinen eroesi senjohdosta, että kuningas Nikolai päätti luovuttaa Skutarin. Ulkoasiain virasto heti alkoi neuvottelemaan Montenegron rannikolla olevan kansainvälisen laivaston komentajan kanssa ja järjestämään joukkojen poiskuljettamista. Todellisuudessa joukkojen poiskuljettaminen alkoi jo eilen ja sunnuntaina viimeiset montenegrolaiset sotilaat lähtevät Skutarista. Suurvaltojen amiraalit sitten lähettävät sotaväenosastoja laivoiltaan ja tuo vanha turkkilainen linnoitus sitten muodollisesti antautuu yhdistyneille suurvaltojen joukoille.

Parlamentille pitämässään puheessa kuningas Nikolai sanoi tänään, että yleisen rauhan nimessä ja säästäkseen Montenegron ja Serbian kansna hän katsoi viisaammaksi myöntyä suurvaltojen vaatimuksiin. Venäjä, Serbia ja Kreikka, selitti hän, neuvoivat Montenegroa alistumaan, vaikka Venäjä toiselta puolen suojeli Montenegroa.

Skutari tulessa.

WIEN, Itävalta, toukok. 9 p. — Tuli pääsi irti Skutarin kaupungissa tänä aamuna ja kovan tuulen lietsomana levisi hurjalla nopeudella suunnattoman laajalti. Kerrotaan, että montenegrolaiset sytyttivät lähtiessään kaupungista kostoksi siitä, että heidät pakotettiin lähtemään.

EDUSTAJAHUONE HYVÄKSYNYT DEMOKRAATTIEN TARIFFILAKIESITYKSEN.

WASHINGTON, D. C., toukok. 9 p. — Demokraattien tariffilakiehdotus hyväksyttiin eilen edustajahuoneessa 142 äänen enemmistöllä ja menee senaatille tänään, jossa se jätetään raha-asiain komitealle. Raha-asiain valiokunnan alakomitea on harkinnut lakiehdotusta "tuttavallisesti" ja on valmis antamaan lausuntonsa täyskomitealle. Raha-asiain komitean puheenjohtaja Simmons tulee kutsumaan heti kokouksen,

YLIOIKEUDEN TUOMARI SYYTTEESEEN HALLITUKSEN VAROJEN KAVALLUKSESTA.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Valtiovarain oikeudelle on jätetty "omituinen" juttu, jossa on vastaajana British Columbian ylioikeuden tuomari W. H. P. Clement. Kanteen on nostanut Canadan hallitus perääkseen takaisin $4,290, joka maksettiin Clementille matkakulnina väärien tiliotteiden perusteella.

Oikeudelle jätetyssä syytöskirjelmässä sanotaan, että tuomari Clement elokuusta, 1907 maaliskuuhun, 1910 ilmotti asuvansa Grand Forksissa, B. C., vaikka hän todella asui Vancouverissa, B. C. Hän peri matkakuluja ilmotuksensa mukaan.

Clement nimitettiin mainitun ylioikeuden tuomariksi liberaalihallituksen toimesta joulukuun 7 p:nä, 1906. Ennemmin oli hän tuomarina Yukon Territoryssa.

Rautatien rakentajat tyytymättömiä B. C.

Kaksituhatta on jo mennyt lakkoon ja noin 4,000 työläistä käsittävä yleislakko voi puhjeta.

VANCOUVER, B. C., toukok. 7 p. — Kettle Valleyn ja Canadian Northern valtalinjalta saapuneitten tietojen mukaan Industrial Workers of Worldin organisecraajat koettavat saada yleisen seisauksen rautatien rakennustyössä. Paikalliset järjestön edustajat sanovat että jos lakko syntyy, niin se tulee koskemaan neljää tuhatta työläistä.

Useita työjoukkueita lakkasi työstä viime viikolla Kettle Valleyn rautatierakennuksella ja Naramatassa sata miestä teki lakon.

Isännistö ilmottaa että he ovat täyttäneet lakkolaisten paikan uusilla miehillä ja uuden rautatielinjan viranomaiset muka vakuuttavat että he eivät ole levottomia I. W. W. organiseeraajien uudistetuista yrityksistä synnyttää lakko rautatien rakentajien keskuudessa.

Yli 2,000 rautatien rakentajaa lakossa B. C.

PENTICTON, B. C., toukok. 8 p. — Aliurakoitsija Gilbert Breutin mukaan yli kaksituhatta rautatien rakentajaa Kettle Valleyn rautatiellä on nyt lakossa. Tämä rautatie on Canadian Pacificin omistama.

Brant laskee että Pentictonin

Mexicon vaalit lokakuussa

Presidentin ehdokkaina Mexicossa otaksutaan tulevan olemaan kenraali Felix Diazin, Huertan ja mahdollisesti myöskin De la Barran. — Liberaaleilla tuskin tulee olemaan omaa ehdokasta.

MEXICO CITY, Mex., toukok. 8 p. — Kansallispalatsista on annettu vakuutus, että ennenkuin tämä viikko on lopussa tullaan puolustautuva suhtautuminen, mitä hallitus on tähän saakka kumouksellisiin nähden noudattanut, hylkäämään ja että kolmenkymmenen päivän kuluessa kaikki vallankumouksellista leimaa kantavat järjestöt juuriaan myöten tuhotaan. Kuitenkin myönnetään, ettei näihin voida lukea eristettyjä rosvojoukkoja, joita ei mitenkään voida lyhyessä ajassa hävittää.

Presidentti Huerta, sotaministeri Mondragon, samoin kuin heidän neuvonantajansakin selittävät olevansa vakuutettuja, että Coahuilan kumouksellisen kuvernöörin Carranzan joukot sekä Sonoran valtion kumoukselliset voidaan ilman suurempia vaikeuksia alistaa. Kenraali Maas 700 rekryytin kanssa on matkalla Mazatlaan, josta hän luultavasti jatkaa matkansa Guyamasiin.

Hallituksen joukot kapinoivat.

EL PASO, Tex., toukok. 6 p. — Hallituksen kapinoivia joukkoja, jotka viime lauantaina karkoittivat komentajansa Jose Inez Salazarin ja hänen seuraajansa Casas Grandesista, on kehoitettu liittymään vallankumouksellisiin. Jos he tulevat seuraamaan kehoitusta, saavat kumoukselliset täydellisen kontrollin Mexican Northern rautatien varsilla Juarezista etelään päin.

Kumousliikettä ylläpidetään ulkoapäin saaduilla rahoilla.

ST. LOUIS, Mo., toukok. 6 p. — "Mexicon meteleitä ylläpidetään ulkopuolisista lähteistä saaduilla rahoilla," selitti tri Jordan eilen illalla Presbyterian kirkossa pitämässään puhecssa. "Jos rahallisen avustuksen saanti ulkoapäin loppuisi, päättyisivät myöskin metelit Mexicossa," sanoi hän edelleen. "Minä en tiedä, mistä rahat tulevat, mutta kuitenkin on helposti käsitettävää, että niiden täytyy tulla sellaiselta tai sellaisilta henkilöiltä tai järjestöiltä, joille kaaostilan ylläpitäminen Mexicossa tuottaa hyötyä.

Mexicon presidentin vaalit tapahtuvat lokak. 26 p.

asettuvan Mexicon tulevaksi presidentti-ehdokkaaksi.

Liberaalisen puolueen taholta, jonka johtajana oli murhattu presidentti Madero, ei luultavasti aseteta presidentin ehdokasta, elleivät olot Mexicossa ennen vaaleja asetu täysin rauhallisiksi.

AMIRALITEETIN PÄÄLLIKKÖ JA PÄÄMINISTERI PELKÄÄVÄT SUFFRAGETTEJA.

Polttaminen jatkuu.

LONTOO, toukok. 9 p. — Suojatakseen itseään suffrageteilta, jotka alahuoneen äskeisen menetelyn ja viranomaisten harjottaman vainon takia ovat uhanneet entistä raivoisammin hävittää omaisuutta ja ahdistella ihmisiä, amiraliteetin ensimäinen lordi Winston Spencer Churchill ja pääministeri Asquith olivat ryhtyneet suuriin varokeinoihin. He lähtivät London & Southwestern rautatieasemalta, vaimoineen rannikolle mennäkseen amiraalijahti Enchantress'ille, jolla he tekevät retken Välimerelle.

Suuri joukko laivastokadettej a, salapoliiseja ja kaikellaisia viranomaisin sekä virattomia suojeli ministeristön jäseniä ja muita, jotka olivat kokoontuneet asemalle. Tämän moninkertaisen ketjun takana etempänä oli vielä ympyrä salapoliiseja, jotka myöskin olivat suojelemassa hallituksen jäseniä suffragettien "kiusallisilta huomionosoituksilta." — Asquith ja Churchill aikoivat tarkastaa Englannin linnoituksia ja laivastonsemia Välimerellä.

Suffragettien johtaja vaarallisesti sairaana.

LONTOO, toukok. 9 p. — Sotaisa suffragettien johtaja Mrs. Flora Drummond, joka pyörtyi kaksi kertaa eilen Bow-kadun poliisioikeudessa, missä suffragettijärjestön jäseniä syytettiin ilkitöistä, on syömälakon johdosta vaarallisesti sairaana. Hänen lääkärinsä on sitä mieltä, että Mrs. Drummondissa täytyy toimittaa leikkaus.

Polttaminen jatkuu.

Sotaisat suffragetit onnistuivat tänä aamuna polttamaan tyhjän hovin lähellä Barrow-in-Fusness'in, Lancashiressa. Melkoinen määrä suffragettien kirjallisuutta oli levitetty kentälle.

JAPANI PROTESTEERAA CALIFORNIAN MAALAKIA VASTAAN.

WASHINGTON, D. C., toukok. 9 p. — Japanin lähettiläs kreivi Chinda esitti Japanin hallituksen puolesta muodollisen protestin Californian lainlaatijakunnan viikko sitten hyväksymää uutta maalakia vastaan. Valtiosihteeri Bryan tulee esittämään protestin presidentti Wilsonille ja hänen

Pankkiasetus kurja lakitekele

Pankki- ja kauppakomitea on nyt lopettanut pankkiasetuksen tarkastuksen ja lakiehdotus menee edustajahuoneeseen lähes yhtä kurjassa asussa kun se esitettiinkin.

Tämä lakiehdotus on loistava näyte luokkalainlaadinnasta.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Pankki- ja kauppakomitea lopetti tänään pankkiasetuksen käsittelyn. Asetus nyt menee edustajahuoneeseen.

Mainittu komitea on kauan aikaa "tutkinut" pankkiasetusta ja näön vuoksi kuulustellut lukuisia henkilöitä kaikilta yhteiskunnan aloilta. Nämä kuulustelutvat henkilöt ovat tehneet lukuisia sijottajia ja lainaa tarvitsevia turvaavia muutoseit., mutta asetus menee edustajahuoneeseen lähes yhtä vihelläisessä asussa kun sen alkujaan esitti rahaministeri White. Tämä pankkilaki on mainio näyte siitä miten häikäilemättömästi rahamaailman edustajat ajavat etujaan. Tässä laissa heidän edut ovat otettu tarkoin huomioon mutta ei sijottajien, lainaajien ja yleensä niitten etuja, jotka ovat riippuvaisia rahamaailman edustajista. Kaikki köyhälistöä turvaavat lisäehdotukset ovat tapettu.

Viimeisessä istunnossa tänään oli taas käsiteltävänä pankkien tarkastus. Major Sam Sharpe, joka alkuaan esitti että hallituksen on tarkastettava pankit, "ylempää" tulleen vaikutuksen johdosta perunti ehdotuksensa. Hän kyllä yhä sanoi uskovansa että tämä periaate on oikea, mutta hallituksen ja komitean kannan takia peruuttaa ehdotuksensa.

White, lakiehdotuksen esittäjä, ehdotti pankkitarkastukseen sellaista "reformia" että yleinen pankkien johto äänestyksellä valitsee neljäkymmentä laillista tilintarkastajaehdokasta, jotka alistetaan ministerin tarkastettavaksi. Jos ministeri ei tykkää jostakin ehdokkaasta, hän voi hänen nimen luettelosta pois pyyhkiä. Tästä luettelosta sitten osakkeenomistajat valitsevat tarkastajat vuodeksi kerrallaan.

F. B. McCurdy ehdotti että palkattua pankin virkailijaa ei valittaisi johtokunnan jäseneksi ja että yleistä johtajaa ei valittaisi sijotaksin ehdokkaaksi. Komitea piti näitä ehdotuksia liiksi - "radi kaalisina" ja hylkäsi ne.

Asetuksen lopullinen muoto voi vielä hiukan muuttua, mutta hyvin todennäköistä on ettei sitä muuteta köyhälistön ja pienien pääomien etuja turvaavammaksi.

Isännistö hinjarleen perääntyy

Toronton lakkolaisista yksi ja toinen ammattiala kerrallaan pakottaa isännistön alistumaan.

Rautarakennustyöläisten lakko vaikuttaa muillekin ammattialoille.

TORONTO, Ont., toukok. 7 p. — Eilen tultiin näkemään että rautarakennustyöläisten lakko suuresti häiritsee rakennusteollisuutta. Tiilimuurarien oli pakko keskeyttää työnsä useilla rakennuksilla kun teräsraameja ei ole pystytettynä. Tästä huolimatta isännistö koettaa viimeseen saakka näyttää myöntymättömyyttään. Neuvottelut ovat seisauksissa, mutta tänään mahdollisesti pidetään uusi neuvottelukokous. Lakkolaiset pitivät eilen illalla sotaisen kokouksen Labor temppelissä ja kieltäytyivät antamasta mitään tietoa. Työläiset sanovat että kaikki isännistön tekemät tarjoukset täytyy alistaa uniolle ennenkuin ne hyväksytään.

Silaajien ja valurien lakossa ei ole tapahtunut huomattavaa muutosta, mutta on todennäköistä että tällä viikolla isännistö suostuu lakolaisten vaatimuksiin.

Hewitsonin kenkätehdastyöläisten lakko on loppunut. Isännistö myöntyi korottamaan lakkolaisten palkkoja kymmenellä prosentilla. Lakkolaiset suostuivat tähän ja palasivat töihin.

Muitten ammattialojen lakkoasemissa ei ole tapahtunut muutosta.

LIBERAALIEN KOKOUS TORONTOSSA.

Liberaalipuolue varustautuu vaaleihin odottaen, että senaatti hylkää Bordenin laivastolain.

TORONTO, Ont., toukok. 6 p. — Liberaalipuolueen poliittinen kokous, jota on kauan valmistettu, pidettiin Arenalla eilen illalla. Osanottajien luku lienee ollut lähes kahdeksan tuhatta. Liberaalien komitean tiedonantajen mukaan se oli yli, mutta sopii muistaa, että he, kuten könservatiivitkin, tavallisesti ilmottavat läsnäolijain luvun moninkertaiseksi.

Laivastokysymys, jonka avulla liberaalipuolue aikoo kohota hallitusasemaan, oli kokouksen pääaineena. Siitä puhuivat liberaalit Graham, Murphy, tri Clark ja monet muut liberaaliprominentit ja suurinta huomiota tietenkin annettiin, varsinkin lehtien tahoilta, entisen pääministerin Sir Wilfrid Laurier'in puheelle. Että Laurier ei suinkaan ole mikään rauhanmies, vaikka hän meluaa rauhan "kansoja jalostuttavasta, terveellisestä vaikutuksesta" ja vastustaa konservatiivien laivastopolitiikkaa, vaan mitä kiihkein murhavarustelujen kannattaja, on aina ollut tunnettua ja se käy selville näistäkin hänen lausunnoistaan:

"Canadan vuoro on tulla esille ja ottaa osaa puolustukseen. Laivoja tulee rakentaa mikäli mahdollista canadalaisella työvoimalla sekä myöskin varustaa ja kunnossa pitää canadalaisella työvoimalla, miehittää canadalaisilla miehillä Canadan hallituksen, Canadan parlamentin ja Canadan kansan ohjeiden mukaan."

"Minä katsoin, että Canadan kansan velvollisuus on huolehtia puolustuksesta ja helpottaa Suur-Britannian siinä kummankin valMinä otin sen kannan; minä olen toiminut sen mukaan ja se on maksanut minulle paljon. Minä olin pääministeri silloin; nyt olen vastustajan asemassa. Viime vaaleissa teillä Ontarion miehet oli kysymys kauppasopimuksesta. Quebecissa ei ollut kysymys kaupasta, vaan laivastosta. Natsionalistit haukkuivat minua."

"Vuosia sitten, te muistatte, Torontolla oli oma puolustusväkensä. Quebecilla oli oma puolustusväkensä. Montrealilla niinikään. Nämä puolustusjoukot on poistettu ja Canada on heidän tilalleen asettanut omaa sotaväkeämme. Eikö valtakunnan nuorten kansakuntien tulisi tukea emämaatamme asettamalla sen merentakaisten laivueiden tilalle nuorten kansakuntien rakentamia ja miehittämiä eskaadereita? Tätä politiikkaa julistettiin v. 1909. Tätä politiikkaa seuraavat liberaalit v. 1913. Mitä meille sanotaan? Mitä sanoo hallitus nyt? Ei, se ei käy laatuun."

Hän on siis periaatteellisesti samaa mieltä kuin Bordenkin, että varoja ja työvoimaa on uhrattava suunnattomasti sotavarusteluun. Hän vain vaatii että laivoja on rakennettava Canadassa, josta voitto jäisi Canadan kapitalisteille.

Liberaalien keskuudessa vallitsi yleensä sellainen mieliala, että jos alahuone hyväksyy Bordenin laivastolakiehdotuksen, kuten epäilemättä tulee käymään, niin senaatti, jossa on liberaalinen enemmistö hylkää sen. Konservatiivinen hallitus silloin kaiketi päättää "vedota kansaan" julistamalla toimitettavaksi uudet vaalit. Tätä odottaen liberaalit nyt agiteerailevat.

Kokouksen johdosta on syntynyt "skandaali." Liberaalit väittävät, että konservatiivit, häiritäkseen kokousta, jakoivat parituhatta kappaletta väärennettyjä pääsylippuja ja Globe-lehdessä on julaistu jäljennös kysymyksessäolevasta lipusta. Tuo hälyytys saattaa olla pelkkä liberaalien keksintö, mutta jokatapauksessa he pitävät siitä kovan melua.

VAATIVAT HALLITUKSEN KORVAUSTA.

Farmers pankin vararikossa kärsimään joutuneet sijottajat ja osakkeenomistajat vaativat hallitukselta korvausta.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Vararikkoinen Farmers pankin osakkeenomistajien ja sijottajien lähetystö tänään iltapäivällä kävi herrojen ministerien Whiten, Dohertyn, Hazen, Kempin ja Crothersin puheilla.

Lähetystö Canadan lakeihin ja hallituksen entisiin toimenpiteisiin vedoten vaati että hallituksen on autettava kärsimään joutuneita sijoittajia ja osakkeenomistajia. Sijottajat vaativat että hallituksen on viidelläkymmenellä prosentilla autettava vararikossa kärsimään joutuneita.

Rahastominsteri lähetystölle vastatessaan sanoi vararikkoa onnettomimmaksi häpeäpilkuksi Canadan pankkien luettelossa. Hän täysin käsitti (?) sen ahdingon jonka se on aiheuttanut. Asian johdosta on suoritettu tutkimus ja raportit ovat nyt hallituksen käsissä. White vakuutti että hallitus lähetöstä tulevaisuudessa tulee "täydellisesti" harkitsemaan lähetystön esittämiä pyyntöjä.

Skutarin kaupunki tulessa

Kerrotaan, että montenegrolaiset ovat sytyttäneet tulen kostaakseen häädön.

Montenegron ministeristö eronnut. — Skutarin linnoitus muodollisesti antautuu suurvaltain sotilaille sunnuntaina.

CETTINJE, Montenegro, toukok. 9 p. — Uusi ministeristö keraali Vukovitshin johdolla muodostettiin tänään kun entinen eroesi senjohdosta, että kuningas Nikolai päätti luovuttaa Skutarin. Ulkoasiain virasto heti alkoi neuvottelemaan Montenegron rannikolla olevan kansainvälisen laivaston komentajan kanssa ja järjestämään joukkojen poiskuljettamista. Todellisuudessa joukkojen poiskuljettaminen alkoi jo eilen ja sunnuntaina viimeiset montenegrolaiset sotilaat lähtevät Skutarista. Suurvaltojen ainalaiset sitten lähettävät sotaväenosastoja laivoiltaan ja tuo vanha turkkilainen linnoitus sitten muodollisesti antautuu yhdistyneille suurvaltojen joukoille.

Parlamentille pitämässään puheessa kuningas Nikolai sanoi tänään, että yleisen rauhan nimessä ja säästäkseen Montenegron ja Serbian kansaa hän katsoi viisaimmaksi myöntyä suurvaltojen vaatimuksiin. Venäjä, Serbia ja Kreikka, selitti hän, neuvoivat Montenegroa alistumaan, vaikka Venäjä toiselta puolen suojeli Montenegroa.

Skutari tulessa.

WIEN, Itävalta, toukok. 9 p. — Tuli pääsi irti Skutarin kaupungissa tänä aamuna ja kovan tuulen lietsomana levisi hurjalla nopeudella suunnattoman laajalti. Kerrotaan, että montenegrolaiset sytyttivät lähtiessään kaupungista kostoksi siitä, että heidät pakotettiin lähtemään.

EDUSTAJAHUONE HYVÄKSYNYT DEMOKRAATTIEN TARIFFILAKIESITYKSEN.

WASHINGTON, D. C., toukok. 9 p. — Demokraattien tariffilakiehdotus hyväksyttiin eilen edustajahuonecessa 142 äänen enemmistöllä ja menee senaatille tänään, jossa se jätetään raha-asiain komitealle. Raha-asiain valiokunnan alakomitea on harkinnut lakiehdotusta "tuttavallisesti" ja on valmis antamaan lausuntonsa täyskomitealle. Raha-asiain komitean puheenjohtaja Simmons tulee kutsumaan heti kokouksen, jossa neuvotellaan tehtailijain ja muiden tekemistä, lakiehdotusta koskevista esityksistä. Komitea antaa täydellisen lausuntonsa senaatille kesäkuulla.

SUOMALAINEN TOVERI JOUTUNUT TEHDASMURHAN UHRIKSI.

DE KALB, Ill., toukok. 5 p. — Tehdasmurha tapahtui täkäläisessä American Steel & Wire komppanian omistamassa lankatehtaassa täällä tänään. Uhriksi joutunut oli suomalainen toveri Heikki Sallinen. Katkennut lanka löi häntä niskaan sillä seurauksella, että henki lähti parin minuutin kuluttua.

TUKSEN VAROJEN KAVALLUKSESTA.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Valtiovarain oikeudelle on jätetty "omituinen" juttu, jossa on vastaajana British Columbian ylioikeuden tuomari W. H. P. Clement. Kanteen on nostanut Canadan hallitus periäkseen takaisin $4,290, joka maksettiin Clementille matkakuluina väärien tiliotteiden perusteella.

Oikeudelle jätetyssä syytöskirjelmässä sanotaan, että tuomari Clement elokuusta, 1907 maaliskuuhun, 1910 ilmotti asuvansa Grand Forksissa, B. C., vaikka hän todella asui Vancouverissa, B. C. Hän peri matkakuluja ilmotuksensa mukaan.

Clement nimitettiin mainitun ylioikeuden tuomariksi liberaalihallituksen toimesta joulukuun 7 p:nä, 1906. Ennemmin oli hän tuomarina Yukon Territoryssa.

Rautatien rakentajat tyytymättömiä B. C.

Kaksituhatta on jo mennyt lakkoon ja noin 4,000 työläistä kisittävä yleislakko voi puhjeta.

VANCOUVER, B. C., toukok. 7 p. — Kettle Valleyn ja Canadian Northern valtalinjalta saapuneitten tietojen mukaan Industrial Workers of Worldin organiseerajat koettavat saada yleisen seisauksen rautatien rakennustyöstä. Paikalliset järjestön edustajat sanovat että jos lakko syntyy, niin se tulee koskemaan neljää tuhatta työläistä.

Useita työjoukkueita lakkasi työstä viime viikolla Kettle Valleyn rautatierakennuksella ja Naramatassa sata miestä teki lakon.

Isännistö ilmottaa että he ovat täyttäneet lakkolaisten paikan uusilla miehillä ja uuden rautatielinjan viranomaiset muka vakuuttavat että he eivät ole levottomia I. W. W. organiseerajien uudistetuista yrityksistä synnyttää lakko rautatien rakentajien keskundessa.

Yli 2,000 rautatien rakentajaa lakossa B. C.

PENTICTON, B. C., toukok. 8 p. — Aliurakoitsija Gilbert Breutin mukaan yli kaksituhatta rautatien rakentajaa Kettle Valleyn rautatiellä on nyt lakossa. Tämä rautatie on Canadian Pacificin omistama.

Brant laskee että Pentictonin ja Kelownan välillä on tuhat miestä lakossa ja vaikka hän ei ole yhtä selvillä asemasta itään Kelownasta, niin ainakin sama määrä on siellä lakossa.

Lakkolaiset vaativat kolme dollaria päivältä ja kymmentuntista työpäivää "tavallisille" työläisille, kuten kapitalistilehdestä saadussa uutisessa sanotaan, $50 ja ruuan ajureille kuussa ja $70 ja ruuan keittäjille kuussa.

Urakoitsijat syyttävät Industrial Workers of World liittoa lakosta.

Rautatien rakentajat yleensä ovat tyytymättömiä oloihinsa ja lakko nopeasti laajenee. Useimmat lakkolaiset jättävät haisevat kämppänsä ja saapuvat kaupunkeihin.

Meksikon vaalit lokakuussa

Presidentin ehdokkaina Mexicossa otaksutaan tulevan olemaan kenraali Felix Diazin, Huertan ja mahdollisesti myöskin De la Barran. — Liberaaleilla tuskin tulee olemaan omaa ehdokasta.

MEXICO CITY, Mex., toukok. 8 p. — Kansallispalatsista on annettu vaknutus, että ennenkuin tämä viikko on lopussa tullaan puolustautuva suhtautumimen, mitä hallitus on tähän saakka kumouksellisiin nähden noudattanut, hylkäämään ja että kolmenkymmenen päivän kuluessa kaikki vallankumouksellista leimaan kantavat järjestöt juuriaan myöten tuhotaan. Kuitenkin myönnetään, ettei näihin voida lukea eristettyjä rosvojoukkoja, joita ei mitenkään voida lyhyessä ajassa hävittää.

Presidentti Huerta, sotaministeri Mondragon, samoin kuin heidän neuvonantajansakin selittävät olevansa vakuutettuja, että Coahuilan kumouksellisen kuvernöörin Carranzan joukot sekä Sonoran valtion kumoukselliset voidaan ilman suurempia vaikeuksia alistaa. Kenraali Maas 700 rekryytin kanssa on matkalla Mazatlaan, josta hän lhultavasti jatkaa matkaansa Guyamasiin.

Hallituksen joukot kapinoivat.

EL PASO, Tex., toukok. 6 p. — Hallituksen kapinoivia joukkoja, jotka viime lauantaina karkoittivat komentajansa Jose Inez Salazarin ja hänen seuraajansa Casas Grandesista, on kehoitettu liittymään vallankumouksellisiin. Jos he tulevat seuraamaan kehoitusta, saavat kumoukselliset täydellisen kontrollin Mexican Northern rautatien varsilla Juarezista etelään päin.

Kumouslikettä ylläpidetään ulkoapäin saaduilla rahoilla.

ST. LOUIS, Mo., toukok. 6 p. — "Mexicon meteleitä ylläpidetään ulkopuolisista lähteistä saaduilla rahoilla," selitti tri Jordan eilen illalla Presbyterian kirkossa pitämässään puheessa. "Jos rahallisen avustuksen saanti ulkoapäin loppuisi, päättyisivät myöskin metelit Mexicossa," sanoi hän edelleen. "Minä en tiedä, mistä rahat tulevat, mutta kuitenkin on helposti käsitettävää, että niiden täytyy tulla sellaiselta tai sellaisilta henkilöiltä tai järjestöiltä, joille kaaostilan ylläpitäminen Mexicossa tuottaa hyötyä.

Mexicon presidentin vaalit tapahtuvat lokak. 26 p.

WASHINGTON, D. C., toukok. 6 p. — Mexicon lähetystön tänsaapuneen ilmotuksen mukaan tullaan Mexicon presidentin vaalit toimittamaan lokakuun 26 p:nä. Vaalipäivästä sovittiin yhteissä neuvottelussa, joka pidettiin äskettäin väliaikaisen presidentti Huertan, kenraali Felix Diazin, kabinetin jäsenten ja kongressin molempien huoneiden edustajien kesken.

Kenraali Diaz tulee todennäköisesti olemaan johtavin ehdokas tulevissa presidentin vaaleissa. Monet luottavat myöskin kenraali Huertan ehdokkuuteen, ja luullaan nykyisen väliaikaisen hallituksen ulkosiäin ministerin Francisco de la Barran myöskin Liberaalisen puolueen taholta, jonka johtajana oli murhattu presidentti Madero, ei luultavasti aseteta presidentin ehdokasta, elleivät olot Mexicossa ennen vaaleja asetu täysin rauhallisiksi.

AMIRALITEETIN PÄÄLLIKKÖ JA PÄÄMINISTERI PELKÄÄVÄT SUFFRAGETTEJA.

Polttaminen jatkuu.

LONTOO, toukok. 9 p. — Suojatakseen itseään suffrageteilta, jotka alahuoneen äskeisen menetelyn ja viranomaisten harjottaman vainon takia ovat uhanneet entistä raivoisammin hävittää omaisuutta ja ahdistella ihmisiä, amiraliteetin ensimäinen lordi Winston Spencer Churchill ja pääministeri Asquith olivat ryhtyneet suuriin varoheinoihin. He lähtivät London & Southwestern rautatieasemalta, vaimoineen rannikolle menäkseen amiraalijahti Enchantress'ille, jolla he tekevät retken Välimerelle.

Suuri joukko laivastokadettejа, salapoliisejа ja kaikellaisia viranomaisia sekä virattomia suojeli ministeristön jäseniä ja muita, jotka olivat kokoontuneet asemalle. Tämän moninkertaisen kertjun takana etempänä oli vielä ympyrä salapoliisejа, jotka myöskin olivat suojelemassa hallituksen jäseniä suffragettien "kiusallisilta huomionosoituksilta."— Asquith ja Churchill aikovat tarkastaa Englannin linnoituksia ja laivastoasemia Välimerellä.

Suffragettien johtaja vaarallisesti sairaana.

LONTOO, toukok. 9 p. — Sotaisa suffragettien johtaja Mrs. Flora Drummond, joka pyörtyi kaksi kertaa eilen Bow-kadun poliisiokeudessa, missä suffragettijärjestön jäseniä syytettiin ilkitöistä, on syömälakon johdosta vaarallisesti sairaana. Hänen lääkärinsä on sitä mieltä, että Mrs. Drummondissa täytyy toimittaa leikkaus.

Polttaminen jatkuu.

Sotaisat suffragetit onnistuivat tänä aamuna polttamaan tyhjän hovin lähellä Barrow-in-Fusness'ia, Lancashiressa. Melkoinen määrä suffragettien kirjallisuutta oli levitetty kentälle.

JAPANI PROTESTEERAA CALIFORNIAN MAALAKIA VASTAAN.

WASHINGTON, D. C., toukok. 9 p. — Japanin lähettiläs kreivi Chinda esitti Japanin hallituksen puolesta muodollisen protestin Californian lainlaatijakunnan viikko sitten hyväksymää uutta maalakia vastaan. Valtiosihteeri Bryan tulee esittämään protestin presidentti Wilsonille ja hänen ministeristölleen tänään iltapäivällä ja vastaus annetaan Japanin lähetystölle pian.

HALVEKSIPTUJEN DUHOBOORIEN HOMMIA.

NELSON, B. C., toukok. 6 p. — Duhoboorien yhdistys Kootenay-joen omaisuuksilla lähellä Nelsonia tänä vuonna istuttaa kahdeksankymmentä tuhatta hedelmäpuuta. Kaikkiaan kahdeksan sataa eekkeriä maata ottaa näitten puitten istutus. Hedelmäpuista suurinosa on omenapuita. Yhdistys tämän kesän aikana raivaa lisäksi viisisataa eekkeriä. Suuret alat tulee istutettavaksi marjoille ja tomatokselle. Heillä on suunnittelujen alla toisen suuren hillo ja kannutustehtaan rakentaminen.

Nämä työteliäät joskin uskonnolliset hullutteliat ovat hyviä kapitalistisen yhteiskunnan lypsylehmiä.

KAHDELLA VELJEKSELLÄ 53 LASTA.

PARIISI, toukok. 6 p. — Bossunimisillä veljeksillä Saint Usugesin maakunnassa on lasten luvussa rekortti Ranskassa. Yhteensä heillä on 53 lasta. Jean Bossulla on 24 poikaa ja kunsi tyttöä ja Claude nimisellä veljellä on 23 lasta, joista 9 syntyi kolmosina.

Pankkiasetus kurja lakitekele

Pankki- ja kauppakomitea on nyt lopettanut pankkiasetuksen tarkastuksen ja lakiehdotus menee edustajahuoneeseen lähes yhtä kurjassa asussa kun se esitettiinkin.

Tämä lakiehdotus on loistava näyte luokkalainlaadinnasta.

OTTAWA, Ont., toukok. 8 p. — Pankki- ja kauppakomitea lopetti tänään pankkiasetuksen käsittelyn. Asetus nyt menee edustajahuoneeseen.

Mainittu komitea on kauan aikaa "tutkinut" pankkiasetusta ja näön vuoksi kuulustellut lukuisia henkilöitä kaikilta yhteiskunnan aloilta. Nämä kuulustetut henkilöt ovat tehneet lukuisia sijottajia ja lainaa tarvitsevia turvaavia muutosesit., mutta asetus menee edustajahuoneeseen lähes yhtä viheliäisessä asussa kun sen alkujaan esitti rahaministeri White. Tämä pankkilaki on mainio näyte siitä miten häikäilemättömästi rahamaailman edustajat ajavat etujaan. Tässä laissa heidän edut ovat otettu tarkoin huomioon mutta ei sijottajien, lainaajien ja yleensä niitten etuja, jotka ovat riippuvaisia rahamaailman edustajista. Kaikki köyhälistöä turvaavat lisäehdotukset ovat tapettu.

Viimeisessä istunnossa tänään oli taas käsiteltävänä pankkien tarkastus. Major Sam Sharpe, joka alkuaan esitti että hallituksen on tarkastettava pankit, "ylempää" tulleen vaikutuksen johdosta perunti ehdotuksensa. Hän kyllä yhä sanoi uskovansa että tämä periaate on oikea, mutta hallituksen ja komitean kannan takia peruuttaa ehdotuksensa.

White, lakiehdotuksen esittäjä, ehdotti pankkitarkastuksen sellaista "reformia" että yleinen pankkien johto äänestykselllä valitsee neljäkymmentä laillista tilintarkastajaehdokasta, jotka alistetaan ministerin tarkastettavaksi. Jos ministeri ei tykkää jostakin ehdokkaasta, hän voi hänen nimen luettelosta pois pyyhkiä. Tästä luettelosta sitten osakkeenomistajat valitsevat tarkastajat vuodeksi kerrallaan.

F. B. McCurdy ehdotti että palkattua pankin virkmiljaa ei valittaisi johtokunnan jäseneksi ja että yleistä johtajaa ei valittaisi presidentiksi. Komitea piti näitä ehdotuksia liiaksi - "radikaalisina" ja hylkäsi ne.

Asetuksen lopullinen muoto voi vielä hiukan muuttua, mutta hyvin todennäköistä on ettei sitä muuteta köyhälistön ja pienien pääomien etuja turvaavammaksi.

TYOKANSA,

ainoa ensmalainen lehti Canadassa, työväestön äänenkannattaja, ilmestyy joka päivä, paitsi ei sunnuntain ja lakisääteisinä juhlapäivinä.

TOIMITUS JA KONTTORI
216 Bay Street.
Postiosoite
Port Arthur, Box 516, Ontario, Canada.
Puhelimet:
Konttori ..... 402 North.
Toimitus ..... 402K „

Toimittajat
M. Hahl Ernest Parras L. Moilanen
Yrjö Mäkelä Yrjö Halonen K. Aine

Liikeasiamies (Manager)
John Orevainen.

TILAUSHINNAT
Canadaan ja Yhdysvaltoihin:
Viisi kuukautta $0.50
Puoli vuotta 1.75
Koime kuukautta 1.00
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Vuosi $5.00
Puoli vuotta 2.50
Koime kuukautta 1.50

Ilmoitushinnat: 40 senttiä palstatuumalta. Kuukausi- ja vuosi-ilmoituksista tuntuva alennus. Ilmoituksista uutisten muodossa 10c. rivilta.

Halutaanko tietoa ilmoitusmuuttoilmoituksen 40c. kerta, 75c. kolmeita kerralta; naimailmoituksen $1.00 kerta, $2.00 kolmeita kerralta; syntymäilmoituksen $1.00 kerta, $1.50 kahdeita kerralta; syntymäilmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdeita kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.
Asiamiesten ja tilaajien on ilmoitettava, että lehti aikaa saapumaan tilaajille vilkaa myöskö siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by THE FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
216 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office ..... 402 North
Editor ..... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Sosialismin ja anarkismin välinen suurin ja tärkein ero on aivan toisilleen vastakkaisissa lähtökohdissa, joista ne kumpikin erikseen johtuvat mullistamaan olevia yhteiskuntasuhteita. Sosialismi on kehityspoin mukaista. Se perustaa käsityksensä ja käytännöllisen toimintansa havaintoon, että varmasti määrätyt historialliset lait ovat voimallaan saattaneet yhteiskuntarakenteen alituisen muodostelun alaiseksi. Sentähden tarkastaa se niiden lakien luonnetta ja vaikutustapaa, tutkii miten ne ilmenevät nykyisessä yhteiskunnassa, ja se näkee kuinka ne luonnonvoiman välttämättömyydellä vievät kohti mutta yhteiskuntaa, jossa on oleva tuotäntövälineiden yhteisomistusta ja yhteistä käytäntöä. Sen tulemista on helpotettava ja kiirehdittävä. Ei sentähden että se olisi ihmisten hyvinvoinnin ja inhimillisen sivistyksen ehdoton huippu, sillä senmoista lopullista huippua, jota edemmä ei päästäisi, ei ylipäänsä ole, vaan käy kehitys alituisesti jo saavutettuja päämääriä kauvemmaksi, vaan sentähden että se merkitsee ihmiskunnan historiassa lähintä suurta edistystä, tahtoo saattaa enemmän hyvinvoinnin ja sivistyksen asteelle kuin nykyään vallitsevissa oloissa on mahdollista. Sosialismi on siten tarkasti kapitalismissa tietellisen ajattelutavan sääntöjen kanssa. Anarkismi sitävastoin on luonteeltaan utopistista. Historiallinen kehitys on sosialismin pääaineena, pelkkä ihmistuonne anarkismin.

TYÖVÄENOPISTON

kirjeenvaihtokoulun apulaisen paikka on julistettu huettavaksi. Apulaisen tehtävänä on avustaa suomen- ja englanninkielen läksyjen korjausta. Hakemukset on lähetettävä opiston johtokunnalle ennen tämän kuun viimeistä päivää.

TOISET KIRKKOKUNNAT RYHTYVÄT KILPAILEMAAN PELASTUSARMEIJAN KANSSA.

H. F. Page, Anglican kirkkokunnan siirtolaispappi Vancouverissa on ruvennut aivan avoimesti ilmottamaan, että hänellä "on ainna tarjottavana" maanviljelystyöläisiä ja on hyvin läheisessä yhteydessä työn puutteessa olevien työläisten kanssa. Näyttää siltä kun pelastusarmeija saisi anglicaneista ankaran kilpailijan skääppien värväämisessä.

PORVARITKIN HUOMAAVAT VAILLANKUMOUKSEN OLEVAN TULOSSA.

St. George Societyn juhlilla St Johnissa, viime viikolla, Frederictonin piispa sanoi, että "ellei miehet, jotka hallitsevat mailman rikkauden lähteitä, anna parempaa huomiota palvelijoilleen, niin sorretut joukot kumoavat nykyisen yhteiskuntajärjestelmän." Samassa tilaisuudessa puhui Yhdysvaltain konsuli Mr. Culver. Hän surkuttelі joukkojen sortoa omassa maassaan ja lausui pelkonsa, että ellei hallituksen virkailijat astu esille ja kukista Okcpuksen valtaa, niin maassa tapahtuu vallankumous.

Tällaiset puheet osottavat, että porvarit ja heidä apurinsa kyllä näkevät minne nykyinen kehitys johtaa.

TYÖLÄISNAISTEN ASEMA TORONTOSSA.

"Torontossa arvioidaan nykyisin olevan noin 56,000 työläisnaista, jotka käyvät työssä tehtaissa, kauppaliikkeissä, konttoreissa ja palvelijoina. Heistä on 15,000 tullut ulkoapäin ja asuvat ruokataloissa. Tuhannet työl.-naiset saavat palkkaa alle 6 dollarin viikossa ja kun huoneiden vuokrat ja muut elinkustannukset ovat tavattoman korkeat, niin se pakottaa asumaan ahtaissa ja täyteensullotuissa asunnoissa, epäterveellisessä ympäristössä, joka suuresti alentaa työläisnaisten elinvoimaisuutta."

Näin sanotaan hallituksen raportissa työläisnaisten oloista Torontossa. Ei ole kummaa, että nuoria tyttöjä niin paljon vaipuu pahoihin. Olosuhteet ajavat heitä prostitutsionin avulla itseään elättämään.

ITSEKUKIN OMIANSA SÄÄLII.

Miss Lucy Dodge, Mrs. Lionel Guestin tytär karkasi äskettäin kotoaan Lontoosta pactakseen yhdistä seuraa ja nyt sanomalehdet kertovat, että miljoneeri Gail Bordenin tytär Romona Borden on karannut kotoaan, koska hän hallusi rauhaisaa kotia. Näiden nuttisten johdosta on Port Arthurin Daily News saanut hirveän köyhyyden ylistämispuuskan ja tahtoo painaa nämä kaksi tapausta sellaisten köyhien ja kohtuullisilla elämisen neuvoilla varustettujen ihmisten mieleen, jotka ovat tyytymättömiä kohtaloonsa. Mutta köyhille, vaikka he olisivat kuinka tyytymättömiä elämäänsä, on paljon mahdottomampi peteta ikäyömäänsä parempaan elämään. Mutta itsekuinkin niitä omaan luokkaansa kuuluvia onnettomia säälii, niinpä Daily Newskin näitä elämäänsä kyllästyneitä, elonvoimansa hurjasteluissa menettäneitä naikkosia.

"AMERICAN FEDERATION OF LABOR ON VASTUUNALAINEN I. W. W. LIITON SYNTYMISESTÄ", SANOO BERGER.

"Ei kumpikaan, ei Gompersin vanhoilliset eikä I. W. W. liiton anarkistiset menettelytavat vie työväenliikettä minnekään", sanoi Victor L. Berger, "mutta Industrial Workers of the World — tehoton kuten se on — on vastavaikutus Gomperssin politiikalle.

"Patersonissa silkinkutojat ajettin epätoivoon ja lakkoutuivat I. W. W. liiton johdon alaisina. Sitten kun lakko oli jo käynnissä tapahtui samallainen tapaus mikä sattui Lawrencessa, Mass., viime vuonna — American Federation of Labor heräsi myöskin toimimaan. John Golden, sama John Golden, joka teki itsensä surulliseen kuuluisaksi Lawrencessa, tuli Gompersin joukon edustajana ja yritti järjestää lakkolaisia I. W. W. liiton vastakkaiseen suuntaan. Sellainen teko on vähän vähempi kuin rikollinen — he rikkovat työläisten yritykset vrittaa säädylliset olosuhteet.

"Jokaisessa American Federation of Laborin konventsionissa, missä olen ollut läsnä, minä olen esittänyt industrialista unionismia kannattavan päätösesityksen — mutta kukaan ei ole minua vielä syyttänyt I. W. W.-läisyydestä. Minä kannatan industrialista unionismia siksi kun se on oikea taloudellisen toiminnan muoto työväenluokalle. Ja edelleen me vähitellen työskentelemme sitä kohti.

"Mutta työväenliikkeen täytyy omaksua samansuuntainen menettelytapa, joka on tehnyt työväenliikkeen Euroopan maissa niin voimakkaaksi — samoin ammattiunioit ja sosialistinemn liike toimimaan käsikädessä. Tämä on sitä mihin me olemme tulemassa tässä maassa. American Federation of Labor, nykyisen johtonsa alaisena, lahoo. Industrial Workers of the World ei ole koskaan ollut mitään — paitsi ääntä — eikä koskaan tule olemaankaan.

"Tulevaisuuden työväenliike, — työväenliike, joka teke mahdottomaksi sen huonoiset lakot kuin on nykyisin Patersonissa — on sellainen, joka toimii taloudellisella alalla ammattiinnoina ja poliittisella alalla sosialistipuolueena."

Victor L. Berger on tehnyt äskettäin huentomatkan idän valtioihin ja on m. m. käynyt New Jerseyn silkkiteollisuusalueella, erityisesti Patersonissa, jossa valitsee lakko.

Se historian materialismi.

Kirj. Paul Lafargue.

(Suomennos Työkansalle.)

(Jatk.)

III. Vicon historian lait.

Vico näkee ihmisen olevan historian itsetiedottoman voimakoneiston, ei hyvcittensä takia, vaan sen itsekkäisyyden tähkia mikä häntä johtaa. "Ei epäitsekkäisyys, jalous, eikä ihmisyys, mutta "juhmuus, ahneus ja kunnianhimo ovat ne kolme voimaa, jotka hallitsevat ihmissukua, luovat armeijat, kaupan ja poliittiset laitokset ja joitten myöhäisempänä seurauksena on rohkeus ja tasavaltojen rikkaus ja viisaus. Tähten siis nämä kolme intohimoa, jotka olisivat voineet hävittää ihmissuvun maan päältä, ovat edistäneet yhteiskunnan onnellisuutta." Olojen hyvät puolet — sanoo Marx — eivät aiheuta liikuntoa, vaan sen hiilöiset puolet.

Tämä johtopäätös, jota ei meidän pitäisi jättää huomioonottamatta, on Vicolle todistus "jumalan hiilöllisestä olemassaolosta", jumalan, joka ihmisten intohimojen avulla järjestä elämän, minkä seurauksena me saamme elää sivistyneessä yhteiskunnassa, kun sitä vastoin toisissa oloissa ihmiset menehtyisivät yksilöllisissä pyrkimyksissään ja asuisivat yksinäisinä kuin villit eläimet."

Tämä jumala-oletento, joka johtaa intohimoja, on "uusi painos" kansanomaisesta käsityksestä: "ihminen päättää, jumala säätää." Mutta kuka on tämä jumala-olento? Mikä on tämä ihmisten ajattelema jumala, joka ihmisen tietämättä johtaa ihmistä historiallisia päämääriä kohti?

Yleinen kansan käsitys ja Vico uskovat että ihminen pancc toimeen historian etcenpäin vievän voiman. Mutta hänen intohimonsa ja tarpeensa eivät ole muuttumattomia paljouteensa nähden, sen Vico tunnustaa; kehityksen kulussa joutuvat ne jatkuvasti tärkeitten muodostelujen alaisiksi. Niinpä esimerkiksi äidinrakkaus, jota ilman ihminen villissä tilassa ei olisi voinut sukuaan levittää, on siihen määrään vähentynyt sivistysolcissa, että se rikkaitten luokkien Sideissä on niin vähäinen, ettei sitä ole havaittavissakaan. Vapautuakseen lapsistaan, antavat nämä naiset lapsensa heti syntymisen jälkeen vieraan, palkkalaisen hoidettavaksi. Vielä muutamat naiset tuntevat niin vähän kiintoa äiteyteen, että vaunovat neiseyden valan*). (Isänrakkaus ja sukupuoli mustasukkaisuus, mitä villien barbaari heimojen keskuudessa ei olisi voinut olla olemassa — siellä kun vallitsi monimielisyys joten miehen täytyi suosiotaan jakaa myöskin toisille naisille, tietämättä siis oliko hän lapsen isä — ilmence sitävastoin hyvin korkealle kehittyneenä sivistyneiden ihmisten keskuudessa). Villien barbaarien joukossa, jossa kommunistinen elämä oli vallalla, oli tasa-arvoisuuden tunne niin elävä ja vallitseva, että se ei sallinut yksilön omistaa edes vähäpätöisintäkään esinettä, joka ei kuulunut yhtä hyvin toisellekin; mutta sitä ajasta asti, jolloin ihminen on elänyt persoonallisen omaisuuden vallan alaisena, ovat köyhät ja palkkatyöläiset mukautuneet yhteiskunnallisen alennustilaansa kuin luonnolliseen kohtaloon.

Täten kehityksen edistyessä me näemme perusintohimojen muuttuneen, laimentuvan ja kuolevan, jota vastoin toisia syntyy ja kasvaa. Etsimmekö niiden alkuperän ja kehityksen määräävät syitä yksinomaan ihmisessä? Se merkitsisi sellaista oletusta, että häneen, vaikkakin eläen luonnossa ja yhteiskunnassa, ei ole vaikuttanut häntä ympäröivä todellisuus. Sellainen otaksuma ei voisi pälkähtää koskaan edes fantastisimman idealistinkaan päähän, sillä hän ei uskaltaisi väittää, että onneton nainen, jota ansaitsee leipänsä prostitucerattuna ja siveä perheenäiti omaisvat yhtä paljon häveliäisyyden tunnetta ja että opetteleva koululainen ja pankki virkamies olisivat yhtä nopeita ja kykeneviä laskutaidossa ja että ojankaivaja ja pianisti olisivat yhtä kykeneviä sormiensa hallitsijoita. On siis epäämätön tosiasia, että se sympatistö, missä ihminen liikkuu, vaikuttaa häneen tiedottomasti, mutta voimakkaasti, fyysillisessä ja moraalisessa suhteessa.

*) Mehiläisten keskuudessa on emonrakkaus aivan häviinyt. Emo, (kuninqatar) surmaisi polkasensa, ellcivät sukupuolettomat n. s. kuhnurit niitä pelastaisi.

ainakaan minä ole sitä vähimmässäkään määrässä yrittänyt tehdä. Käytinhän vaan valttina eräässä puheessa, jonka pidin Seattlessa, kehoittaissani tovereita pyrkimään siihen päämäärään, että kerrankin voitaisiin vallata kaikki puolueen tärkeimmät luottotoimet työväestön omiin käsiin, sillä pikkuporvarit ja herrassosialistit eivät niitä ymmärrä. Voinpa sanoa, että Toverin viimeinen edustajakokouskin käsitti tämän, sillä Toveri todellakin nyt edustaa työväen luokkaa.

V. Hirvelä."

Tässä asiassa on se mukava puoli, että kaikki ne, jotka ovat ymmärtäneet Toverin tarkoituksen, ovat myöskin ymmärtäneet, että se on ainoa oikea tie, jota pitkin voidaan päästä määrättyyn päämäärään. Ja tämä tie on se, jota pitkin Toveri on kulkenut ja jota pitkin se tulee kulkemaan.

Luettavaa! Lausuttavaa!

HORNIN ORJAT

Nyt juuri painostamme valmistunut uutuus **Aku Päivön kirjoittama HORNIN ORJAT** on meillä luettavaksi ilmottavana.

HORNIN ORJISSA runoilijamme kertoo sydäntä särkevällä tavalla orjain asemasta, kärsimyksistä ja kurjuudesta sekä rohkeasti tuistelusta jonka kautta Hornin Orjat vapautetaan orjuuden alta, ja loppujen lopuksi Orjasankarit jäävät varmaan vakuuteen viimeisenkin orjan vapauden päivän koitosta.

Teos käsittää 96 sivua ja maksaa ainoastaan 35c.

Tilattava osoitteella:

Työkansa,
Box 516, Port Arthur, Ont.

TILAUS LIPPU

Allekirjoittanut täten tilaa ..... kappaletta kirjateosta **HORNIN ORJAT** joista maksu seuraa mukana $.... ja ....c.

NIMI .....

OSOITE .....

Kaupunki & Valtio .....

.....

Ympäriltä.

Porvarillinen sanomalehti Siirtolainen on syvästi kauhistunut mun Työkansan loistavaan Vappunumeroon kirjottamistani mietteistä. Siirtolainen on lainannut siitä Auttaja-riepua koskevan kohdan ja sitte kirjottanut minua vastaan jyriseviä sanoja 21 ja puoli tuumaa, ja niistä kokoon saamansa hökötyksen pannut toimitusartikkeliksi, jolla ou nimenä "alhaista toimitustapaa". Sitte kun on veisattu siitä kuinka Mooses Hahl ei edes ajan mukana sivisty saroteen kerrannaisella

me surkuttelemme että kansassamme on paljo niitä jotka ahnimalla tuollaisia hengentuotteita lukevat ja uskovat niistä löytävänsä elämän omien ja oikean kehityksemme ylläpitäjän."

Ei se ole se Auttajasta irvisteleminen, joka Siirtolaista sapetti, vaan se on tuo "alas porvarilliset lehdet"! j. n. e. joka Siirtolaisen saksoja jurauttaa. Siirtolaisella näkyy olevan varma luottamus siihen että minun alas hundollani on tosiaankin tehoava vaikutus — taitaa luottaa siihen ehkäpä jommin kuin itse luotankaan. Puhun sitten ettei minä ole sivisty-

myöten antavat. Minä tiedän että Siirtolaisen saksat hartausti toivovat että kaikki sosialistiset lehdet veisi se ja sekin, ja minä toivon Siirtolaiselle ja kaikille muillekin porvarillisille lehdille aivan samaan lahjaa. Ja eikös se ole rehellistä ja reilua peliä? Mutta jos Siirtolainen haluaa että minä rupeaisin hänelle terveyttä ja pitkää ikää toivottelemaan, niin se kyllä käypi päinsä, jos vain Siirtolainen rupeaa saarnaamaan sosialismia. Siinä koko temppu. Se on perin vaatimaton ja voipi tapahtua hyvin äkäisesti. Onhan Siirtolainen muun humpuukin

teytensä Siirtolaisen kanssa, ja vasta sitte he kelpaavat sosialistien kannattajiksi. Mutta sitte minä kannatan Siirtolaistä siinä että se on surkuteltava asia — Siirtolaiselle — kun kansassamme on paljon niitä jotka ahnimalla lukevat sosialistisia lehtiä, sillä se todistaa että he ovat istuneet ulos henkisesti köyhäin laumasta, jota Siirtolainen eli miteekään suvaitsisi.

Olemme siis yksimielisiä lopultakin, niinkuin sitä aina tullaan kun tarpeeksi keskustellaan.

To hell herrassosialistit! on yksi

Eri maista

Työväenluokan kansainvälisyyden ensi vaiheet.

Kirj. L. Pumpiansky.

Suomennettu "Työkansalle" "Die Neue Zeitistä."

On luonteenomaista, että nykyinen työväenliike jo ensimäisiä epävarmoja, mutta toivorikkaita askeleita ottaessaan, suuresti painosti kansainvälisyyttä. köyhällisten yhteistä pyrkimystä, koettaa eri maitten kärsimystovcemcntsien kanssa yhdessä ponnistella asiansa hyväksi. Uscita vuosia ennenkuin Marx oli lausunut kehoituksuntonsa, "Kaikkien maitten köyhälistö, yhtykää," useita vuosia ennenkuin ensimäinen International syntyi, olivat usean maan työläiset kylvänect kansainvälisyyden aatetta ja siten valmistaneet maaperää nykyiselle mahtavalle Internatsionaalille.

nynnältänsä niin roletaareja ettei olisi omissa niinissä isäänkään ja sitte ikänsä elänect kasvojansa pesemättä. Taverin yhtiökokous näetthän sikkäsi tai kehotti lähtemään (en tiedä kummanko lienee tehnyt) pari kolme sellaista toimittajaa joiden roletaarisuus on kaiken epäilyksen ulkopuolella. Muiden muassa näkyy saaneen lähdön Adolph Salmi, mies, joka on vuosikausia soittanut samaa viulua, että puoluelehtiin ei pääse muut kuin herrassosialistit. Mutta nyt kun itse pääsi, oikeat roletaarit käsittivät Salmen muuttuneen heti herrassosialistiksi, jo-

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA.
Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Tämä tapahtui 1830-luvun alussa. Köyhtyneet käsityöläiskisällit ja uousevan kapitalismin kolhiuttelemat proletaarit heräsivät yhteiskuntapolitiillisesta unesta ja asettuivat luokkatietoisina taisteluun poliitillisen vapauden, yhteiskunnallisten oikeuksien ja taloudellisen aseman parantamisen puolesta.

Mutta itsepähän köyhälistö kussakin maassa tietää mikä menettelytapa on edullisin, sillä taktiika on näettehän erilainen erimaissa. Ja eräs taktiika on sellainen jota ilmaistaan sanoilla I won't anything, jouka voipi hyvällä syyllä asettaa tunnuslauseeksi "radikaalisimmille" industrialisteille, jolhin tovcri Hirvelä kin kuuluu. Siitä ei siis sen enempää. Lännen köyhälistöllä on oma kurssinsa ja oma käsityksensä rotcarisuudesta, enkä minä sitä mitenkään häiritsemään pyri; toteun vain sen, että niin sieltä on.

muodossa 16c. riviltä.

Haluhantieliot ja nimenmuuttolmoitukset 40c. kerta, 75c. kolmelta kerralta; naimaliimoitukset $1.00 kerta, $2.00 kolmelta kerralta; syntiliittolmoitukset $1.00 kerta, $1.50 kahdelta kerralta, kuolinmoitukset 50c. kerta, 75c. kahdelta kerralta.

ASIAMIEHILLE JA TILAAJILLE.

Asiamiesten ja tilaajien on muistettava, että lehti aikaa saapuman tilaajille vilkoy pyrästä siitä kun tilaus on konttoriimme saapunut.

Työkansa (The Workpeople)

the only Finnish newspaper in Canada, devoted to the interests of working people, and published every day, except Sunday and statutory holidays, by the FINNISH PUBLISHING CO., LIMITED. Port Arthur, Ont.

Editorial and Business Offices
216 Bay Street. P. O. Box 516
'Phones
Office ..... 402 North
Editor ..... 402k North

Advertising rates: 40 cents for column inch. Considerable reduction on monthly and yearly advertisements. Local advertisements 10 cents a line.

Extended the statutory postal privileges on the 9th day of April 1912.

— Sosialismin ja anarkismin välinen suurin ja tärkein ero on aivan toisilleen vastakkaisissa lähtökohdissa, joista ne kumpikin erikseen johtuvat mullistamaan olevia yhteiskuntasuhteita. Sosialismi on kehitysopin mukaista. Se perustaa käsityksensä ja käytännöllisen toimintansa havaintoon, että varmasti määritellyt historialliset lait ovat voimallaan saattaneet yhteiskuntarakenteen alinisen muodostelun alaiseksi. Sentähden tarkastaa se niiden lakien luonnetta ja vaikutustapaa, tutkii miten ne ilmenevät nykyisessä yhteiskunnassa, ja se näkee kuinka ne luonnonvoiman välttämättömyydellä vievät kohti mutta yhteiskuntaa, jossa on oleva tuotantovälineiden yhteisomistusta ja yhteistä käytäntöä. Sen tulemista on helpotettava ja kiirehdittävä. Ei sentähden että se olisi ihmisten hyvinvoinnin ja inhimillisen sivistyksen ehdoton huippu, sillä semmoista lopullista huippua, jota edemmä ei päästäisi, ei ylipäänsä ole, vaan käy kehitys aliituisesti jo saavutettuja päämääriä kauvemmaksi, vaan sentähden että se merkitsee ihmiskunnan historiassa lähintä suurta edistystä, tahtoo sanoa suurinta mahdollista hengentuotteita lukevat ja uskovat niistä löytävänsä elämän omnen ja oikean kehityksemme ylläpitäjän."

Ei se ole se Anttajasta irvisteleminen, joka Siirtolaista sapetti, vaan se on tuo "alus porvarilliset lehdet"; n. e. joka Siirtolaisen saksoja jurauttaa. Siirtolaisella näkyy olevan varma luottamus siihen että minun, alas hundollani on tosiaankin tehoava vaikutus — taitaa luottaa siihen hänjenmin kuin itse luotankaan. Puhuu sitten etten minä ole sivistynyt ihminen. Mitenkäpäs minä sitä olisin. En ole maaherra, en tukkiherra, en silakkapatruuna enkä mikään muukaan kamasakaan, jotka siirtolaisen mielestä ovat sivistyneitä ihmisiä. Sen yhtemmän minä olen sellainen sanomalehtimies, jonka kuka tahansa saapi ostaa hetkellisekst huvikseusa' tai hyödyksensä samoin kuin *hevyttöjä* ostetaan. Sellaiset ne ovat Siirtolaisen mielestä sivistyneitä sanomalehtimiehiä ja pukevat "vakavuudella toisin ajatteleista." Minä annan palttua moiselle "vakavuudelle" ja sivistykselle, koska porvari ei sivistyneestä puheesta parane; se tokenee vain iskuista ja iskuja se myös itsekin käyttää sosialisteja vastaan niin paljon kuin voimat

Ympäriltä.

Porvarillinen sanomalehti Siirtolainen on syvästi kauhistunut mun Työkansan loistavaan Vappunumeroon kirjoittamistani mietteistä. Siirtolainen on lainannut siitä Auttaja-riepua koskevan kohdan ja sitte kirjoittanut minua vastaan jyrisevii sanoja 21 ja puoli tuumaa, ja niistä kokoon saamansa hökötyksen pannut toimittusartikkeiksi, jolla on nimenä "alhaista toimitustapaa". Sitte kun on veisattu siitä kuinka Moses Hahl ei edes ajan mukana sivisty, sanotaan loppupunneksi:

"Moses Hahl, puhuttuaan erinäisistä n. k. porvarillisista sanomalehdistämme tietenkä ja tahallaan kaikkea sallaista, jonka itsekin tietää vahingoi, lausuu:

Alas porvarilliset lehdet! Ei yhtään enää ennenäkemätön henkinen tunkion tuotteita!

Sivistynyt ihminen puhuu vastustajastaankin ja toisin ajattelevasta edes vakavuudella, kun tahtoo eriävän kantansa merkitä. Sitä eivät Hahlin moiset miehet tee. Sellaiset tahtovat henkisesti köyhäin kesken saada kannatusta valheilla ja vääristelyilla ja kirjotustavalla, jota lievimmin voimme kutsua inhoittavaksi. Sellaisella ei ainakaan kansaamme oikeaan ohjata eikä kohoteta valistuksessa ja

ton johtokunnalle ennen tämän kuun viimeistä päivää.

TOISET KIRKKOKUNNAT RYHTYVÄT KILPAILEMAAN PELASTUSARMEIJAN KANSSA.

H. F. Page, Anglican kirkkokunnan siirtolaispappi Vancouverissa on ruvennut aivan avoimesti ilmottamaan, että hänellä "on aina tarjottavana" maanviljelystyöläisiä ja on hyvin läheisessä yhteydessä työn puutteessa olevien työläisten kanssa. Näyttää siltä kun pelastusarmeija saisi anglieaneista ankaran kilpailijan sääppien värväämisessä.

PORVARITKIN HUOMAAVAT VALLANKUMOUKSEN OLEVAN TULOSSA.

St. George Societyn juhilla St Johnissa, viime viikolla, Frederictonin piispa sanoi, että "ellei miehet, jotka hallitsevat mailman rikkauden lähteitä, anna parempaa huomiota palvelijoilleen, niin sorretut joukot kumoavat nykyisen yhteiskuntajärjestelmän." Samassa tilaisuudessa puhui Yhdysvaltain konsuli Mr. Culver. Hän surkutteli joukkojen sortoa omassa maassaan ja lausui pelkonsa, että ellei hallituksen virkailijat astu esille ja kukista Okcpuksen valtan, niin maassa tapahtuu vallankumous.

Tällaiset puheet osottavat, että porvarit ja heidä apurinsa kyllä näkevät minne nykyinen kehitys johtaa.

TYÖLÄISNAISTEN ASEMA TORONTOSSA.

"Terontossa arvioidaan nykyisin olevän noin 56,000 työläisnaista, jotka käyvät työssä tehtaissa, kauppaliikkeissä, konttoreissa ja palvelijoina. Heistä on 15,000 tullut ulkoapäin ja asuvat ruokataloissa. Tuhannet työl.-naiset saavat palkkaa alle 6 dollarin viikossa ja kun huoneiden vuokrat ja muut elinkustannukset ovat tavattoman korkeat, niin se pakottaa asumaan ahtaissa ja täyteensullotuissa asunnoissa, epätervellisessä ympäristössä, joka suuresti alentaa työläisnaisten elinvoimaisuutta."

Näin sanotaan hallituksen raportissa.

"AMERICAN FEDERATION OF LABOR ON VASTUUNALAINEN I. W. W. LIITON SYNTYMISESTÄ", SANOO BERGER.

"Ei kumpikaan, ei Gompersin vanhoilliset eikä I. W. W. liiton anarkistiset menettelytavat vie työväenliikettä minnekään", sanoi Victor L. Berger, "mutta Industrial Workers of the World — tehoton kuten se on — on vastavaikutus Gomperssin politiikalle.

"Patersonissa silkinkutojat ajettin epätoivoon ja lakkoutuivat I. W. W. liiton johdon alaisina. Sitten kun lakko oli jo käynnissä tapahtui samallainen tapaus mikä sattui Lawrencessa, Mass., viime vuonna — American Federation of Labor herasi myöskin toimimaan. John Golden, sama John Golden, joka teki itsensä surulliseen kuuluisaksi Lawrencessa, tuli Gompersin joukon edustajana ja yritti järjestää lakkolaisia I. W. W. liiton vastakkaiseen sauntaan. Sellainen teko on vähän vähempi kuin rikollinen — he rikkovat työläisten yritykset vrittaa säädyllisyet olosuhteet.

"Jokaisessa American Federation of Laborin konventionissa, missä olen ollut läsnä, minä olen esittänyt industrialista unionismia kannattavan päätösesityksen — mutta kukaan ei ole minua vielä syyttänyt I. W. W.-läisyydestä. Minä kannatan industrialista unionismia siksi kun se on oikea taloudellisen toiminnan muoto työväenluokalle. Ja edelleen me vähitellen työskentelemme sitä kohti.

"Mutta työväenliikkeen täytyy omaksua samansuuntainen menetelmä. Minä tiedän että Siirtolaisen saksat hartaasti toivovat että kaikki sosialistiset lehdet veisi se ja sekin, ja minä toivon Siirtolaiselle ja kaikille muillekin porvarillisille lehdille aivan samaa lahjaa. Ja eikös se ole rehellistä ja reilua peliä? Mutta jos Siirtolainen haluaa että minä rupeaisin hänelle terveyttä ja pitkää ikää toivottelemaan, niin se kyllä käypi päinsä, jos vain Siirtolainen rupeaa saarnaamaan sosialismia. Siinä koko temppu. Se on perin vaatimaton ja voipi taphtua hyvin äkäisesti. Onhan Siirtolainen muun humpuukin muassa myöskin vapaantahdon saarnaaja. Mjksikä ei sovi käyttää vapaata tahtoa tässä pikkukyrsymyksessä ja ruveta sosialistiseksi lehdeksi. Silloin minä heti toivotan Siirtolaiselle kaikkea sitä aatteellista sekä ainecllista lystiä josta sosialistiset lehdet ovat osallisia.

Se Siirtolaisen väite, että minä tahtoisin saada "henkisesti köyhäin kesken kannatusta" on tietysti valetta ja alhaisesta toimitustavasta johtuvaa pubetta, sillä en minä ole koskaan koettanut Siirtolaisen henkisesti köyhästä lainnasta kannattajia etsiä Henkisesti köyhäin Siirtolaisen talutusnuorassa haparoivien täytyy ensin tulla senverran henkisesti rikkaiksi että osaavat katkaista yhteytensä Siirtolaisen kanssa, ja vasta silte he kelpaavat sosialistien kannattajiksi. Mutta sitte minä kannatan Siirtolaista siinä että se on surkuteltava asia — Siirtolaiselle — kun kansassamme on paljon niitä jotka ahumalla lukevat sosialistisia lehtiä, sillä se todistaa että he ovat ostuneet ulos henkisesti köyhäin laumasta. Jota Siirtolainen ei mitenkään suvaitsisi.

Olemme siis yksimielisiä lopultakin, nimikuin sitä aina tullaan kun tarpeeksi keskustellaan.

To hell herrassosialistit! on yksi kaunis huuto, jonka joskus kuulee aitoroletaarin hihkaseyan. Mutta sitte sattuu hiekein aina tuollaisen huudon hihkasijalle, että häneltä menevät meiningit sekaisin senverran, eettei hän huomaa iskevänsä itseänsä ja juuri niitä kaveroita, jotka ovat hänen laskujensa mukaan todellisia roletaareja. Niinpä reilussa lännessä eräs toveri Hirvelä rotesteeratessansa Toverin ainoaa herrastoimittajaa Nuorteraa Vastaan siitä kun Nuorteva on sanomalehtimiehelle kunniaa tuottavalla tavalla ojentanut toveri Hirvelän kirjoituksen paperikoria kohti, sanoo lopuksi:

"Mitä taas tulee Viidan epäilykseen, että täällä olisi tahdottu Toverin luottoa horjuttaa, niin en

Se historian materialismi.

Kirj. Paul Lafargue.

(Suomennos Työkansalle.)

(Jatk:)

III. Vicon historian lait.

Vico näkee ihmisen olevan historian itsetiedottoman voimakoneiston, ei hyveittensä takia, vaan sen itsekkäisyyden takia mikä häntä johtaa. "Ei epäitsekkäisyys, jalous, eikä ihmisyys, mutta "julmuus, ahneus ja kunnianhimo ovat ne kolme voimaa, jotka hallitsevat ihmissuvun, luovat armeijat, kaupan ja poliittiset laitokset ja joitten myöhäisempänä seurauksena on rohkeus ja tasavaltuus rikkaus ja viisaus. Täten siis nämä kolme intohimoa, jotka olisivat voineet hävittää ihmissuvun maan päältä, ovat edistäneet yhteiskunnan onnellisuutta." Olojen hyvät puolet — sanoo Marx — olivät aiheuta liikuntoa, vaan sen huonot puolet.

Tämä johtopäätös, jota ei meidän pitäisi jättää huomioonottamatta, on Vicolle todistus "jumalan hiilolinpidon" "olemassaolosta", jumalan, joka ihmisten intohimojen avulla järjesti elämän, minkä seurauksena me saamme elää sivistyneessä yhteiskunnassa, kun sitä vastoin toisissa olóissa ihmiset menehtyisivät yksilöllisissä pyrkimyksissään ja asuisivat yksinäisinä kuin villit eläimet."

Tämä jumala-olento, joka johtaa intohimoja, on "uusi painos" kansanomaisesta käsityksestä: "ihminen päättää, jumala saatää." Mutta kuka on tämä jumala-olento? Mikä on tämä ihmisten ajattelema jumala, joka ihmisen tietämättä johtaa ihmistä historiallisia päämääriä kohti?

Yleinen kansan käsitys ja Vico uskovat että ihminen pance toimeen historian etcenpäin vievän

neitseyden valan*). (Isäurakkaus ja sukupuoli mustasukkaisuus, mitä villien barbaari heimojen keskuudessa ei olisi voinut olla olemassa — siellä kun vallitsi monimiehisyys joten miehen täytyi suosiotaan jakaa myöskin toisille naisille, tietämättä siis oliko hän lapsen isä — ilmence sitävastoin hyvin korkealle kehittyneenä sivistyneiden ihmisten keskuudessa). Villien barbaarien joukossa, jossa kommunistinen elämä oli vallalla, oli tasa-arvoisuuden tunne niin elävä ja vallitseva, että se ei sallinut yksilön omistaa edes vähäpätöisintäkään esinettä, joka ei kuulunut yhtä hyvin toiselekin; mutta siitä ajasta asti, jolloin ihminen on elänyt persoonallisen omaisuuden vallan alaisena, ovat köyhät ja palkkatyöläiset mukautuneet yhteiskunnalliseen alennustilaansa kuin luonnolliseen kohtaloon.

Täten kehityksen edistyessä me näemme perusintohimojen muuttuneen, laimentuvan ja kuolevan, jota vastoin toisia syntyy ja kasvaa. Etsimmekö niiden alkuperän ja kehityksen määräaviä syitä yksinomaan ihmisessä? Se merkitsisi sellaista oletusta, että hänen, vaikkakin eläen luonnossa ja yhteiskunnassa, ei ole vaikuttanut häntä ympäröivä todellisuus. Sellainen otaksuma ei voisi palkähtää koskaan edes fantastisimman idealistinkaan päähän, sillä hän ei uskaltaisi väittää, että onneton naineu, jotka ansaitsee leipänsä prostituoerattuna ja siveä perheenäiti omaisivat yhtä paljon häveliäisyyden tunnetta ja että opetteleva koululainen ja pankki virkamies olisivat yhtä nopeita ja kykeneviä laskutaidossa ja että ojankaivaja ja pianisti olisivat yhtä kykeneviä sormiensa hallitsijoita. On siis epäämätön tosiasia, että se ympäristö, missä ihminen liikkuu, vaikuttaa hänecn tiedottomasti, mutta voimakkaasti, fyysillisessä ja moraalissa suhteessa.

*) Mehiläisten keskuudessa on emonrakkaus aivan hävinnyt. Eme, (kuninegatar) surmaisi poikasensa, ellcivät sukupuolettomat n. s. kuhnurit niitä pelastaisi.

ajnakaan minä ole sitä vähimmässäkään määrässä yrittänyt tehdä. Käytinhän vaan valttina eräissä puheessa, jonka pidin Seattlessa, kehoittaissani toveeita pyrkimään siihen päämäärään, että kerrankin voitaisiin vallata kaikki puolueen tärkeimmät luottotoimet työväestön omiin käsiin, sillä pikkuporvarit ja herrassosialistit eivät niitä ymmärrä. Voimpa sanoa, että Toverin viimeinen edustajakokouskin käsitti tämän, sillä Toveri todellakin nyt edustaa työväen luokkaa.

V. Hirvelä."

Tässä asiassa on se mukava puoli että Toverissakaan ei ole viime aikoina ollut muita herrassosialisteja kuin Nuorteva, kaikki toiset ovat olleet selviä roletaarejа sekä synnyltänsä että myöhemmältä säädyltänsä, tosin, ikävä kyllä, kirjotustaitoisia, mutta täytynechän sitä herraskaisuutta puolneessa sallia sen verran kuin pnoluelehtien toimittajien kirjoitustaito edellyttää. Toveri Hirvelän "pointi", että Toverin viimeinen edustajakokouskin käsitti asian sillä tavalla että pois herrassosialistit Toverista, on tavattoman pitkälle roletaarinen, niin pitkälle että sen mukaan kaikki roletaarit muuttuvat herrassosialisteiksi ja pikkuporvareiksi heti kuin tulevat toimittajan nimelliseksi, vaikkapa he sitten olisivat syntyjäänsä ja kasvatukseltaan kuinka paljon roletaareja tahansa.

Tässä asiassa on se mukava puoli että Toverissakaan ei ole viime aikoina ollut muita herrassosialisteja kuin Nuorteva, kaikki toiset ovat olleet selviä roletaareja sekä synnyltänsä että myöhemmältä säädyltänsä, tosin, ikävä kyllä, kirjotustaitoisia, mutta täytynechän sitä herraskaisuutta puolneessa sallia sen verran kuin pnoluelehtien toimittajien kirjoitustaito edellyttää. Toveri Hirvelän "pointi", että Toverin viimeinen edustajakokouskin käsitti asian sillä tavalla että pois herrassosialistit Toverista, on tavattoman pitkälle roletaarinen, niin pitkälle että sen mukaan kaikki roletaarit muuttuvat herrassosialisteiksi ja pikkuporvareiksi heti kuin tulevat toimittajan nimelliseksi, vaikkapa he sitten olisivat syntyjäänsä ja kasvatukseltaan kuinka paljon roletaareja tahansa.

Mutta itsepähän köyhäistö kussakin maassa tietäe mikä menettelytapa on edullisin, sillä taktiikka on näettehän erilainen erimaissa. Ja eräs taktika on sellainen jota ilmaistaan sanoilla I won't anything, jonka voipi hyvällä syyllä asettaa tunnuslauseksi "radikaalisimmille" industrialisteille, jolhin voeri Hirvelärin kuuluu. Siitä ei siis sen enempää. Lännen köyhälistöllä on oma kurssinsa ja oma käsityksensä roletarisuudesta, enkä minä sitä mitenkään häiritsemään pyri; toteen vain sen, että niin sigllä on.

Tässä kapitalistisessa yhteiskuntaresussa on niin tavattomasti vikoja, lovia ja pahoja puolia, niitä on niin paljon että nekin, jotka elävät kapitalistisen yhteiskunnan vioista ja rikoksista ovat pakotettuja tunnustamaan tämän tästä pahoja puolia löytyvän. Ja he reistaavat koksiä mitä ihmeellisempiä taikoja ja temppuja tämän "mään" yhteiskunnan parantamiseksi. Muutamia noista ehdotuksista on niin hullujn että niille ei parhaimmatkaan ivapaytelmät vedä vertoja. Aiskettäinkin on eräs massalainen vankilan päällysmies tehnyt aivan päätä huimaavan keksinnön rikollisuuden poistamiseksi maailmasta. Hän on tehnyt sen mullistavan havainnon että rikollisuus johtuu —

Eri maista

Työväenluokan kansainvälisyyden ensi vaiheet.

Kirj. L. Pumpiansky.

Suomennettu "Työkansalle" "Die Neue Zeitistä".

On huomteenomaista, että nykyinen työväenliike jo ensimmäisiä epävarmoja, mutta toivorikkaita askeleita ottaessaan, suuresti painosti kansainvälisyyttä. köyhälistön yhteistä pyrkimystä, koettaa eri maitten kärsimystoverciltensa kanssa yhdessä pounistella asiansa hyväksi. Uscita vuosia ennenkuin Marx oli lausunut kehoitushuutonsa, "Kaikkien maitten köyhälistö, yhtykää!" useita vuosia ennenkuin ensimäinen Internationaali syntyi, olivat useat maan työläiset kylvämeet kansainvälisyyden aatetta ja siten valmistaneet maaperää nykyiselle mahtavalle Internatsionaalille.

TOIMITTAJA HALUTAAN!

Sanomalehtityöhön tottunut toimittaja saa paikan TYÖKANSASSA nyt heti.

Huom.! Useampien kielien taitoisella on etusija.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella:

TYÖKANSAN JOHTOKUNTA.

Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

Tämä tapahtui 1830-luvun alussa. Köyhtyneet käsityöläiskiilit ja nousevan kapitalismin kolhanttelemat proletaarit heräsivät yhteiskuntapolitillisesta unesta ja asettuivat luokkatietoisina taisteluun poliittilisen vapauden, yhteiskunnallisten oikeuksien ja taloudellisen aseman parantamisen puolesta.

Mutta itsepähän köyhälistö kussakin maassa tietäe mikä menettelytapa on edullisin, sillä taktiikka on näettehän erilainen erimaissa. Ja eräs taktika on sellainen jota ilmaistaan sanoilla I won't anything, jonka voipi hyvällä syyllä asettaa tunnuslauseksi "radikaalisimmille" industrialisteille, jolhin voeri Hirvelärin kuuluu. Siitä ei siis sen enempää. Lännen köyhälistöllä on oma kurssinsa ja oma käsityksensä roletarisuudesta, enkä minä sitä mitenkään häiritsemään pyri; toteen vain sen, että niin sigllä on.

sevasti taistelusta jonka kautta Hornin Orjat vapautetaan orja rikeen alta, ja loppujen lopuksi Orjasankarit jäävät varmaan vakunteen viimeisenkin orjan vapauden päivän koitosta.

Teos käsittää 96 sivua ja maksaa ainoastaan 35c.

Tilattava osoitteella:

Työkansa,

Box 516, Port Arthur, Ont.

TILAUS LIPPU

Allekirjoittanut täten tilaa ..... kappaletta kirjateosta **HORNIN ORJAT** joista maksu seuraa mukana $.... ja ....c.

NIMI .....

OSOITE .....

Kaupunki & Valtio .....

Vaikka englantilaiset työläiset jo yhdeksännentoista vuosisadan kolmena ensi vuosikymmenenä suuresti vaikuttivat politilliselle ja taloudellisella alalla, niin kuitenkin Ranskan työväestö tunkeutui kansainvälisen työväenliikkeen etualalle.

Pariisin työläisten dramatillinen esiintyminen heinäkuun-vallankumouksessa (1830) teki syvän vaikutuksen kaikkien Euroopan maitten ajatteleviin työläisiin. Sitä seuraava sosialis-vallankumouksellinen ammattiliike Pariisissa, Lyonissa ja muissa maakuntakaupungeissa muodosti yhdessä laajalle levinneitten Saint-Simonististen, Fourierististen ja sosialististen ideologioitten (oppi aateista) kanssa senaikaisen ranskalaisten työläisten taistelun suurmerkitykselliseksi yhteiskuntapolitilliseksi liikkeeksi.

Myöskin naapurimaitten työläisjoukot liikkuivat; Belgiassa syntyi työväenyhdistyksiä ja sosialidemokraattinen agitatsiooni kiihtyi; Saksasta tuli tietoja työläisjoukkojen noususta Frankfurtissa, Kassel'issa, Leipsigissä. Heinäkuun vallankumouksen jälkeen tuli Pariisista mannermaan sosialidemokraattien päämaja, karkoitettujen pakopaikka, liikkeen keskipiste. Täällä kokoontuivat eri maitten työväenliikkeen johtajat yhteen, täällä laadittiin työohjelmat, muodostettiin tunnussanat. Mannermaan työväenliike oli kolmekymmen-luvun alussa Pariisin kautta yhdistynyt.

Mutta Englannin työväenliike kehittyi riippumattomana ranskalaisesta ja oli ranskalaisen työväenliikkeen yhdenarvoinen kilpailija kolmekymmen luvulla. Englannin työläiset saattoivat vuosina 1817—1820 suuren liikkeen maan kansanvaltaiseksi muuttamiseksi, he olivat taistelleet kaksikymmen-luvulla mahtavia taloudellisia taisteluja hallitsevaa luokkaa vastaan, he olivat kaksikymmen-luvun lopussa aikaansaaneet mahtavan yhdistyksliikkeen ja olivat synnyttäneet Owenismin sekä luokkataistelu-ideologin. Kolmenkymmen-luvun alussa oli Englannin köyhälistön yhteisenä yhteiskunnallisena päätekijänä kaikkien lähimmä taistelu yleisestä äänioikeudesta, joka, kun sensijaan toimitettiin vain mitättömän pieni vaalireformi, muuttui katkeraksi luokkataistelukesi, mikä monien tappioitten jälkeen vuonna 1834 puhkesi uudistetuksi poliittilliseksi liikkeeksi, Chartismin muodossa.

Ranskalainen ja englantilainen työväenliike olivat kolmekymmenluvulla sen ajan kansainvälisen työväenliikkeen kaksi päävirtausta ja esitaistelijoita; ranskalaisen liikkeen ollessa maantieteellisen asemansa ja saavuttamainsa poliittilisten tulosten takia muun mannermaan liikkeen kanssa yhteydessä, Englannin liikkeen ollessa mannermaan liikkeestä kokonaan erossa. Kansainväliasyyssyate, jonka köyhälistöliike oli synnyttänyt, saattoi kuitenkin jo kolmekymmen-luvulla englantilaiset työläiset mannermaan köyhälistön kanssa kansainväliseen yhteyteen. Seuraavassa luvussa esitämme, mitenkä se työläisteninternatsionalin peruslakeja levitti ja koetti niitä toteuttaa.

Heinäkuun vallankumous ja Englannin työväki.

Ranskan heinäkuun vallankumous herätti Englannin sosialidemokratisissa työväenpiircissä suurta myötätuntoa. Kutsuttiin koolle suuria joukkokokouksia, joissa lausuttiin ihmettelyjä ja myötätunnonosoituksia "Ranskan kansan kuolemattomalle voitolle despotismin vallasta." Samaanaikaan useat ammattiyhdistykset tekivät päätöksiä, joissa päätettiin alkaa "Rahankeräys Pariisin sankarien avustamiseksi", eikä moraalista sekä rahallista tukea eng lantilaisten taholta puuttunut.

Heinäkuunvallankumous oli Englannin sosialidemokrateille innostuttajana, mutta samalla myös opetuksena. Englannin työläiset eivät olleet ainoastaan innostuneita ranskalaisten urhoollisuudesta, päättäväisyydestä ja poliittilisista aatteista, vaan he osasivat myös vetää johtopäätöksiä Pariisin tasavaltalaisliikkeen epäonnistumisesta. Niinpä sano Hibbert, Lontoon työväenliikkeen johtomiehiä, "valittavansa, ettei vät ranskalaiset saavuttaneet pää määräänsä, jonka puolesta niin rohkeasti taistelivat, mutta tosiasia on, että keskiluokka jätti heidät pulaan, ja onnettomuudeks urhokkaitten tasavaltalaisten valloittama valta joutui rikkaitten käsiin, mitä valtaa nämä käyttivät kansan sortamiseksi. Kun tapahtuu uusi vallankumous, toivoo hän, että työväenluokka säilyttää vallan omissa käsissään ja valloittaa yleisen vaalioikeuden!"

Heinäkuunvallankumous varoitti Englannin työväenluokkaan perustuvista porvaristosta ja sitä seuraavan porvarillisen reformiliikkeen (1831—32) aikana osasivat jo ottaa näistä erossa olevan luokka-aseman. Heinäkuunvallankumouksen päivä painui syvästi Englannin työläisten mieliin ja useampia vuosia senjälkeen oli se innostuttajana joukkokokouksissa, päätöksissä ja juhlatilaisuuksissa.

Heinäkuunvallankumouksen lisäksi tulivat Belgian saavutukset ja Lontoon työläiset ottivat näihinkin osaa, lähettämällä "Address to the Belgian People"-nimisen julistuksen Belgiaan.

Seurasivat sitten Venäjän hirmuhallituksen harjottamat Puolan väkivaltaisuudet, mikä myös sai Lontoon työläisten nousemaan vastalausekokouksiin ja tekemään vastalauseen. "Työväenluokan kansallinen unio" kutsui koolle kokouksen. Päätöksessä lausuttiin, että "urhoollinen ja sankarillinen kansa taisteli Warsovassa poliittilisten oikeuksiensa ja kansallisen riippumattomuutensa puolesta, mutta sitä runteli armottomasti barbarilauma, jotka olivat Siperiasta ja Tattarienmaasta tuoneet vihatun ja julman despotismin mukavimmat 'kauppaet."

Englantilaisten työläisten mielenkiinto Europan poliittillisiin tapahtumiin oli vuosina 1830—31 saugen suuri. Englannin työväestö tervehti jokaista vapauslikojakaan saatavissa, jatkoin matkaa aina Ishpemingiin saakka. Mutta siinä tein erehdyksen. Minä olin lähtenyt kaivoksia pakoon ja nyt ne tulivat uudestaan vastaan kahta kauheamman näköisenä. Ishpemingissä viivyin sentään toista viikkoa, tutustuakseni sikäläisiin oloihin. Kohta huomasin tulleeni oikein vanhollisuuden pesäpaikkaan. Siellä asustaa suomalaisia tuossa kolmen tuhannen paikoilla, taitaa olla vähä ylikin. Heidän henkisistä tarpeista pitää huolta kolme seurakuntaa, jotka kukin omistavat kirkon. Seurakunnat ovat kukin eri uskonlahkoa ja tappelevat hirveästi keskenään. Paraana kukkona tällä kertaa kuului häärääävän Synodan kirkko. Mutta oli toisillakin silti kannattajansa. Tämän jumalin pelkäävän joukon vastakohtana oli s. s. osasto. Jäseniä siinä oli alun toista sataa. Heillä on aikomuksena piakkoin ruveta rakentamaan taloa itselleen. Osaston toiminta on ollut hyvin laimeaa monta vuotta, mutta tämän kevään aikana on se ollut elpymään päin, jota todistaa äskenmainittu talohommakin. Sicllä jos missään olisi sosialisti osastolla työtä. Vanhoillinen ainees on siellä niin sitkeässä että se toisinaan näyttäytyy itse s. s. osaston keskuudessa. Sosialistiksi itsensä kutsuvat lukivat Päivälehteä ja Siirtolaista rinnan Työmichen kanssa. Vieläpä puoltavatkin noita porvari "pillejä."

Ishpemingissä ollessani kävin kerran Negaunessakin, jossa s. s. osaston sieppasi neljä viisi miestä omiin hoiviinsa, ja tuolla kängillä se on vieläkin, huolimatta vanhojen jäsenten vastalauseista. Osa vanhoja jäseniä onkin jo yhtynyt uuteen osastoon. Muuten näkyi koko hommassa paljon naurettavaa turhamaisuutta ja itsekkyyttä molemmin puolin.

Nyt olin minä nähnyt kylliksi "Amerikan puolta" ja niin minä pidemmittä mutkitta lähdin paluumatkalle, ehtiäkseni Copper Cliffissä Sudburyn talohomman hyväksi pidettäviin myyjäisiin. Ne oli oikein kolmipäiväiset juhlat ja paljo olisi niistä kertomista, mutta jätän sen Cliffin kirjeenvaihtajan huostaan.

Mondin s. s. osastolla oli kuu kausikokous t. k. 4 p., jossa ensinäkin yhtyi 2 uutta jäsentä: Helmi Mattinen ja Eveliina Matson. Sellwoodin s. s. osaston keräyslista Väinö Norlundin hyväksi otettiin huomioon ja valittiin kerääjä. Sitte äänestettiin ehdotuksena olleesta perustuslakimuutoksesta; 17 oli myöten ja 2 vastaan. Kokouksen paikaksi kannatti 22 Port Arthuria ja 1 Winnepeg'iä. 50 sentin ylimääräistä verotusta kannatti 12 ja 10 oli vastaan. Sitte äänestettiin s. s. järjestön edustajakokouksen pidosta. 17 kannatti se pidettäväksi clokuulla ja 3 oli vastaan. — Toveri Luhtasen hyväksi, joka pidemmän aikaa on joutunut olemaan työhön kykenemättömänä, päätettiin lähettää keräyslistoja lähipaikkain osastoille. Mondin osastoa edustamaan Sudburyn talon rakennuksessa kuin myöskin yhteisen kesäjuhlan valmistuksissa valittiin Victor Lehti .— Huvitoimikuntaan poismuuttaHän puhui eilen illalla s. s. osaston haalilla, etupäässä selvitellen tuotannon kehitystä varhaisimmilta ajoilta meidän päiviimme asti. Toveri Malo on keskinkertainen puhuja. Kannattaa kyllä käydä häntä kuulemassa.

Lehti--Vikki.

COPPER CLIFF.

Ne suuret jättiläismyyjäiset, jotka jatkuivat jälestä Vapun, olivat erikoista ajankulua ja juhlaa, jolle civät tavalliset kemut vedä vertoja. Olihan niihin kokoontunut yleisöäkin tavallista enemmän. Perjantaina, 2 p. t. k., eli ensimmäisenä myyjäispäivänä tanssia löyhytettiin koko päivä, paitsi iltapäivällä klo 4 aikaan tov. Malo keskeytti hiottavan riemun, ilmoitti puhuvansa yleisölle. Vaan tämän aivoja vaivaavan puheen katsoikin suurin osa tanssihaluisista hermostuttavan liiaksi kuumaa ruumistaan joten oli sopivin höyryävällä päällä pötkiä ulos.—Mutta oli sentään niitäkin, joille tuokin ajankulu oli tervetullut. Toveri selitteli meille ammatillisen järjestymisen tarpeellisuutta. — Tämän jälkeen tov. Snelman otti puhujan paikan, vertailleen joitakin luokkavastakohtia, noin parin kymmenen minuutin ajan.

Illalla jälestä yhdeksän saatiin katsella Creighton näytelmäseuran tuomaa kappaletta "Laittomuuden aikana", joka olikin sikäläisten voimicn mukaan koottu kohtalaisen hyvin. Erittäinkin kappaleessa päätekijänä esiintyvä "Noki Matti" ansaitsee tunnustuksen.

Seuraavana päivänä lauantaina jatkettiin taasen myyjäisiä. Kaiken päivää myyliin myyjäislippuja tulisella kiircel lä ja välillä suoritettiin edellisciltä päivältä keskenjäänyttä tanssia. — Iltapäivällä klo 3 ajoissa ruvettiin nostamaan lippujä, joka kestikin iltaan asti. Niitä oli 20,000. Illalla saatiin taasen katsoa näytöskappaletta "Taistelua ja epätoivoa", jonka täkäläinen näytelmäseura esitti. Kappaleen onnistumista, sen kokonais-kuvausta, haittasi Heikkisen osa, jonka esittäjä oli juuri siksi ajaksi laittanut itsensä sikahumalaan. Olisi tarpeen sanoa tuollaisten tapausten sat tuessa mitä ankarimmat nuhtelulauseet, mutta miehelle, joka niin vähän kunnioittaa jouk kousa palvelua, ei voi sanoa muuta kun sitä, että ei ottaisi kappaleisiin osaa.

Tulot näinä kolmena päivänä ovelta oli tikelin myyjän lausuntojen mukaan: torstaina $186.60, perjantaina $86.75, lauantaina $93.95. Kekonaistulo ja cn ole saanut tarkalleen tietooni, mutta luulen että niistä lopullinen selostus tehdään kun kerätään.

Ei ole muuta sanottavaa näiden juhlien suhteen joukoille, jotka ovat koonneet roponsa ja henkiset kykynsa, synnyttäen yhä lujempaa, yhä tiukempaa toveruushenkeä, että lyökää niinna kovemmin silloin kuin teihinkin lyödään. Katsokaa, Cliffissä kätyrit y. m. komppanian suosikit, tahtovat estää, tukkea edistyksen tien, mutta me lyömme niiden temput tehottomaksi, niiden aikeet arvot tomiksi ja tämän me teemme siten kun me kasvatamme jouk

TYÖMIES KYMMENVUOTIAS

JUHLAJULKAISU

Amerikan Suomalaisen työväestön vanhimman sosialistisen sanomalehden TYÖMIEHEN 10:menvuotisen olemassaolon muistoksi

ilmestyy ensi kesäkuun puolivälissä käsittäen 160 tavallista kirjakokoa suurempaa sivua sidottuna taiteellisesti valmistettuihin korukansiin ja ollen muuntenkin ulkoasultaan todellinen loistoteos, näyte siitä, mitä nykyaikainen kirjanpainotaito voi luoda jouduttuaan työväestönkin oman asian palvelukseen.

Tämä merkkijulkaisu tulee sisältämään kirjotuksia, muistelmia ja kuvia Työmehen perustamisesta ja sen kymmenvuotisen elämän vaiheista, vastuksista ja voitoista, henkilökunnasta, kirjeenvaihtajista, asiamiehistä j. n. e. Sitäpaitsi sisältää se runsaasti muutalukemista ja kuvia, m. m. Amerikan suomalaisen sanomalehdistön 40-vuotisen historian ja laajan selostuksen kirjapainotaidon keksinnöstä ja kehityksestä.

Jokaisen työläisen olisi ehdottomasti hankittava itselleen tämä historiallinen julkaisu tutustuakseen siihen sitkeään työhön ja toimintaan, jota nyt 10 vuotta olemme suorittaneet ja niihin suuremmoisiin tuloksiin, jotka olemme jo saavuttaneet ja liittyäkseen vihdoinkin mukaan yhä suurempien tulokscen saavuttamiseksi tulevaisuudessa.

Julkaisun hinta on 50c. kappale. Tilauslistoja lähetetään pyydettäessä.

TYÖMIES KUSTANNUSYHTIÖ,

BX B, HANCOCK, MICH.

Irtileikattava Tilauslippu

Lähettäkää allekirjottaenelle .....kpl. Työmiehen kymmenvuotisjulkaisua. Mukana seuraa maksuksi $.....

Nimi .....

Osote .....

.....

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä.

HUOM.! Palkasta ei tule riitaa.

Hakemukset on lähetettävä osoitteella,

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Ruokaa ja asuntoa

SAA

327 Robertson st., Fort William.

Ja palvelustyöille paikkoja toimitetaan. (t. l.)

A. Kiiskinen.

Levittäkää Työkansaa

Toimittajan paikka „Työmieheen"

julistetaan täten haettavaksi. Hakijalta vaaditaan, paitsi puolueasiain tuntemusta, myöskin kyky käyttää kirjoituksessa oikein suomenkieltä ja taito kääntää englanninkielestä. Sanomalehtityöhön tottumeille annetaan etusija. Jos valinta kohdistuu henkilöön, joka ei ole sanomalehtityöhön perehtynyt, on hänen toimittava harjoittelijan palkalla. Sanomalehtityöhön tottumeelle maksetaan sopimuksen mukaan.

Hakemusten täytyy olla saapuneet johtokunnalle t. k. 18 päivään mennessä ja on toimeen astuttava heti kutsun saatua.

Hakemukset lähetettävät osoitteella: **Työmiehen johtokunta,** Box B, Hancock, Mich.

JOHTOKUNTA.

Suomalainen
KAHVILA JA RUOKALA

„IMATRA"

avattu **Nepigon, Ont.** "Elannon leipää ja leivoksia myytävänä tynnyrittäin ja vähittäin.

Valokuvia otetaan samassa talossa.

Saint-Simonististen [illegible]
teh ja sosialistisen ideologioitten (oppi aateista) kanssa sensaikaisen ranskalaisten työläisten taistelun suurmerkityksellisekki yhteiskuntapolitiittisella liikkeella.

Myöskin naapurimaitten työläisjoukot liikkuivat; Belgiassa syntyi työväenyhdistyksiä ja sosialidemokraattinen agitatsioonikiihtyi; Saksasta tuli tietoja työläisjoukkojen noususta Frankfurtissa, Kasselissa, Leipsigissä. Heinäkuun vallankumouksen jälkeen tuli Pariisista mannermaan sosialidemokraattien päämaja, karkoitettujen pakopaikka, liikkeen keskipiste. Täällä kokoontuivat eri maitten työväenliikkeen johtajat yhteen, täällä laadittiin työohjelmat, muodostettiin tunnussanat. Mannermaan työväenliike oli kolmekymmen-luvun alussa Pariisin kautta yhdistynyt

Mutta Englannin työväenliike kehittyi riippumattomana ranskalaisesta ja oli ranskalaisen työväenliikkeen yhdenarvoinen kilpailija kolmekymmen luvulla. Englannin työläiset saattoivat vuosi sinne 1817—1820 suuren liikkeen maan kansanvaltaiseksi muuttamiseksi, he olivat taistellect kaksikymmen-luvulla mahtavia taloudellisia taisteluja hallitsevaa luokkaa vastaan, he olivat kaksikymmen-luvun lopussa aikaansaaneet mahtavan yhdistysliikkeen ja olivat synnyttäneet Owenismin sekä luokkataistelu-ideologin. Kolmekymmen-luvun alussa oli Englannin köyhäistön yhteisenä yhteiskunnallisena päätekijänä kaikkien lähimmä taistelu yleisestä äänioikeudesta, joka, kun sensijaan toimitettjin vain mitättömän pieni vaalireformi, muuttui katkeraksi luokkataistelukisi, mikä monien tappioitten jälkeen vuonna 1834 puhkesi uudistetuksi poliittilliseksi liikkeeksi, Chartismin muodossa.

Ranskalainen ja englantilainen työväenliike olivat kolmekymmen-luvulla sen ajan kansainvälisen työväenliikkeen kaksi päävirtausta ja esitaistelijoita; ranskalaisen liikkeen ollessa maantieteellisen asemansa ja saavuttamainsa poliittilisten tulosten takia muun mannermaan liikkeen kanssa yhteydessä, Englannin liikkeen ol-

---

huonoista hampaista. Tämän reformaattoriu nimi on Quinn. Ja hän väittää vakavasti että hänen vankilaansa on suuri osa joutunut sentähden kun ovat laiminlyöneet hampaitensa hoidon. Lopuksesti hänen suuri reformiohjelmansa kuuluu: — "Opettakaa mies huolehtimaan kynsistänsä, hiuksistansa, korvistansa, silmistänsä ja erityisesti hampaistansa. Ja te opetatte hänelle ensimäisen lain hyvistä tavoista". — Saishan tuossa olla neuän niistäminenkin samalla kertaa, mutta hyvähän tuo tuonaankin on. Kyllä kai se sosialistien väite, että kapitalistinen järjestelmä se on joka rikoksiin johtaa, on taas kumottu kauksi aikaa tämän keksimön tultua ihmisten tiedoksi. Miehen, jolle tulee esimerkiksi varkauden halu sentähden kun hänellä ja mahdollisesti vainollansa ja lapsillansa on nälkä, ei tästälähtien tarvitse muuta kuin ruveta pesemään hampaitansa ja kaivelemaan neuäänsä, niin jo lähtevät rikolliset ajatukset tiehensä. Niinme edistymme ja kehitymme — ja esi-isämme apimat iskevät meille silmää, koska he vielä tuntevat meidät läheisiksi sukulaisiksensa.

Hijoppi Rotilainen.

le suuria joukkokokouksia, joissa lausuttiin ihmettelyjä ja myötätunnonosoituksia "Ranskan kansan kuolemattomalle voitolle despotismin vallasta." Samaanaikaan useat ammattiyhdistykset tekivät päätöksiä, joissa päätettiin alkaa "Rahankeräys Pariisin sankarien avustamiseksi", eikä moraalista sekä rahallista tukea eng lantilaisten taholta puuttunut.

Heinäkuunvallankumous oli Englannin sosialidemokrateille innostuttajana, mutta samalla myös opetuksena. Englannin työläiset eivät olleet ainoastaan innostumeita ranskalaisten urhoollisuudesta, päättäväisyydestä ja poliittilisista aatteista, vaan he osasivat myös vetää johtopäätöksiä Pariisin tasavaltalaisliikkeen epäonnistumisesta. Niinpä sano Hibbert, Lontoon työväenliikkeen johtomiehiä, "valittavansa, ettei vät ranskalaiset saavuttaneet pää määräänsä, jonka puolesta niin rohkeasti taistelivat, mutta tosiasia on, että keskiluokka jätti heidät pulaan, ja onnettomuudeks urhokkaitten tasavaltalaisten valloittama valta joutui rikkaitten käsiin, mitä valtaa nämä käyttivät kausan sortamiseksi. Kun tapahtuu uusi vallankumous, toivoo hän, että työväenluokka säilyttää vallan omissa käsissään ja valloittaa yleisen vaalioikeuden!"

Heinäkuunvallankumous varoitti Englannin työväenluokkaa petollisesta porvaristosta ja sitä seuraavan porvarillisen reformiliikkeen (1831—32) aikana osasivat jo ottaa näistä erossa olevan luokka-aseman. Heinäkuunvallankumouksen päivä painui syvästi Englannin työläisten mieliin ja useampia vuosia senjälkeen oli se innostuttajana joukkokokouksissa, päätöksissä ja juhlatilaisuuksissa.

Heinäkuunvallankumouksen lisäksi tulivat Belgian saavutukset ja Lontoon työläiset ottivat näihinkin osaa, lähettämällä "Address to the Belgian People"-nimisen julistuksen Belgiaan.

Seurasivat sitten Venäjän hirmuhallituksen harjottamat Puolan väkivaltaisuudet, mikä myös sai Lontoon työläisten nousemaan vastalauseekokouksissa ja tekemään vastalauseen. "Työväenluokan kansallinen unio" kutsui koolle kokouksen. Päätöksessä lausuttiin, että "urhoollinen ja sankarillinen kansa taisteli Warsovassa poliittilisten oikeuksiensa ja kansallisen riippumattomuutensa puolesta, mutta sitä ruuteli armottomasti barbarilauma, jotka olivat Siperiasta ja Tattariennaasta tuoneet vihatun ja julman despotismin mukavimmat 'kamppeet."

Englantilaisten työläisten mielenkiinto Europan poliittillisiin tapahtumiin oli vuosina 1830—31 sangen suuri. Englannin työväestö tervehti jokaista vapausliikettä mannermaalla iloila, kun taas despotismia vihattiin ja vastustettiin.

(Jatketaan.)

Ontario.

MOND.

Minä olin Amerikan puolella "onpintomatkoilla". Minua nimittäin tässä keväällä alkoi kyl lästyttää tämä kaivostyö ja niin minä yht'äkkiä pistin pillit pussiin ja suuntasin matkani rajan yli. Ensimäinen pysähdyspaikkani oli se "Amerikan suu." Mutta en siellä sentään enempää viivytellyt, kun ei oikein näyttänyt olevan työpaik-

tappelevat hirveästi keskenään. Paraana kukkona tällä kertaa kuuluu häärääväin Synodan kirkko. Mutta oli toisillakin silti kannattajansa. Tämän jumalia pelkääväu joukon vastakohtana oli s. s. osasto, Jäsemä siinä oli alun toista sataa. Heillä on aikomuksena piakkoin ruveta rakentamaan taloa itselleen. Osaston toiminta on ollut hyvin laimeaa monta vuotta, mutta tämän kevään aikana on se ollut elpymään päin, jota todistaa äskenmainittu talohommakin. Siellä jos missään olisi sosialisti osastolla työtä. Vanhoillinen ainos on siellä niin sitkeässä että se toisinaan näyttäytyy itse s. s. osaston keskuudessa. Sosialistiksi itseänsä kutsuvat lukivat Päivälehteä ja Siirtolaista rinnan Työmichen kanssa. Vieläpä puoltavatkin noita porvari "pillejä."

Ishpemingissä ollessani käviu kerran Negaunessakin, jossa s. s. osaston sieppasi neljä viisi miestä omiin hoiviinsa, ja tuolla kängillä se on vicläkin, huolimatta vanhojen jäsenten vastalauseista. Osa vanhoja jäseniä onkin jo yhtynyt uuteen osastoon. Muuten näkyi koko hommassa paljon naurettavaa turhamaisuutta ja itsekkyyttä molemmin puolin.

Nyt olin minä nähnyt kylliksi "Amerikan puolta" ja niin minä pidemmittä mutkitta lähdin paluumatkalle, ehtiäkseni Copper Cliffissä Sudburyn talohonman hyväksi pidettäviin myyjäisiin. Ne oli oikein kolmipäiväiset juhlat ja paljo olisi niistä kertomista, mutta jätän sen Cliffin kirjeenvaihtajan huostaan.

Mondin ä. s. osastolla oli kuu kausikokous t. k. 4 p., jossa ensinäkin yhtyi 2 uutta jäsentä: Helmi Mattinen ja Eveliina Matson. Sellwoodin s. s. osaston keräyslista Väinö Norlundin hyväksi olettiin huomioon ja valittiin kerääjä. Sitte äänestettiin ehdotuksena ollecsta perustuslakimuutoksesta; 17 oli myöten ja 2 vastaan. Kokouksen paikaksi kannatti 22 Port Arthuria ja 1 Winnepeg'iä. 50 sentin ylimääräistä verotusta kannatti 12 ja 10 oli vastaan. Sitte äänestettiin s. s. järjestön edustajakokouksen pidosta. 17 kannatti se pidettäväksi elokuulla ja 3 oli vastaan. — Toveri Luhtasen hyväksi, joka pidemmän aikaa on joutunut olemaan työhön kykenemättömänä, päätettiin lähettää keräyslistoja lähipaikkain osastoille. Mondin osastoa edustamaan Sudburyn talon rakennuksessa kuin myöskin yhteisen kesäjuhlan valmistuksissa valittiin Victor Lehti .— Huvitoimikuntaan poismuuttuneitten ja muuten laiskiintuneiden tilalle valittiin toveri Meimi Poti,Martta Kuula,Helmi Mattinen ja Eveliina Matson. Lopuksi luettiin käsinkirjoitettu sanomalehti "Ruoska", joka tälläkertaa oli hyvin kuiva sisältöinen.

Paikkakunnalta poissa ollessani on täällä taas loukkaantunut myös tovereista Alex Matson. Käsi kuuluu murskautuneen pahanlaisesti. Hän on Sudburyssa sairaalassa.

Komppania on antanut michille joksikin aikaa vapautta, kun voimansiirtolaitos on korjauksen alla. Onhan sekin hyvä näin kesän aikaan.

Täältä on parhaillaan s. s. järjestön puhuja tov. Malo.

na, 2 p. t. k., eli ensimmäisenä myyjäispäivänä tanssia löyhytettiin koko päivä, paitsi iltapäivällä klo 4 aikaan tov. Malo keskeytti hiottavan riemun, ilmoitti puhuvansa yleisölle. Vaan tämän aivoja vaivaavan puheen katsoikin suurin osa tanssihaluisista hermostuttavan liiaksi kuumaa ruumistaan ,joten oli sopivin höyryävällä päällä pötkiä ulos.—Mutta oli sentään niitäkin, joille tuokin ajankulu oli tervetullut. Toveri selitteli meille ammatillisen järjestymisen tarpeellisuutta. — Tämän jälkeen tov. Snelman otti puhujan paikan, vertailleen joitakin luokkavastakohtia, noin parin kymmenen minuutin ajan.

Illalla jälestä yhdeksän saatiin katsella Creighton näytelmäseuran tuomaa kappaletta "Laittomuuden aikana", jokaa olikin sikäläisten voimien mukaan koottu kohtalaisen hyvin. Erittäinkin kappalecssa päätekijänä esiintyvä "Noki Matti" ansaitsee tunnustuksen.

Seuraavana päivänä lauantaina jatkettiin taasen myyjäisiä. Kaiken päivää myytiin myyjäislippuja tulisella kiircel lä ja välillä suoritettiin edelliseltä päivältä keskeujäänyttä tanssia. — Iltapäivällä klo 3 ajoissa ruvettiin nostamaan lippuja, joka kestikin iltaan asti. Niitä oli 20,000. Illalla saatiin taasen katsoa näytöskappaletta "Taistelua ja epätoivoa", jonka täkäläinen näytelmäseura esitti. Kappaleen onnistumista, sen kokonais-kuvausta, haittasi Heikkisen osa, jonka esittäjä oli juuri siksi ajaksi laittanut itsensä sikahumalaan. Olisi tarpeen sanoa tuollaisten tapausten sat tuessa mitä ankarimmat nuhtelulauseet, mutta michelle, joka niin vähän kunnioittaa jouk kousa palvelua, ei voi sanoa muuta kun sitä, että ei ottaisi kappaleisiin osaa.

Tulot näinä kolmena päivänä ovelta oli tikelin myyjän lausuntojen mukaan: torstaina $186.60, perjantaina $86.75, lauantaina $93.95. Kokonaistuloja en ole saanut tarkalleen tietooni, mutta luulen että niistä lopullinen selostus tehdään kun kerätään.

Ei ole muuta sanottavaan näiden juhlien suhteen joukoille, jotka ovat koonneet roponsa ja henkiset kykynsa, synnyttäen yhä lujempaa, yhä tiukempaa toveruushenkeä, että lyökää aina kovemmin silloin kuin teihinkin lyödään. Katsokaa, Cliffissä kätyrit y. m. komppanian suosikit, tahtovat estää, tukkea edistyksen tien, mutta me lyömme niiden temput tehottomaksi, niiden aikeet arvot tomiksi ja tämän me teemme siten kun me kasvatamme jouk kojamme tietoisiksi, lietsomme niihin luokkahenkeä, synnyttä yhä enemmän itsetuntoa.

Juhlaraportteri.

Länneltä.

MACRORIE, SASK.

Viime kuun 26 päivä tapahtui Lake Coteaun s. s. o:n historiassa merkkitapaus. Se oli nähkäis semmoinen mitä ei joka päivä tule tapahtumaan. Täällä oli meillä haalin avajaisjuhla. Viimeinkin saimme haalin siihen kuntoon, että saimme kokoontua oman ja yhteisen, pienen. vaan siistin huoneemme sisnäin suojiin. Kyllä siinä tarmoa ja sitkeyttä kysytään nytkin vielä, ennenkuin saamme sen ihka omaksemme. Onhan siitä sievonen velkasumma nyt selässämme. Mutta onkin meitä sentään saakelin äkäinen sakki toimimassa sen velan lyhentämiseksi että saamme siitä kerran oman ja ihka velattoman kodin itsellemme. Ohjelmaa tilaisuudessa oli: avajaispuhe toveri Kalle Markkulalta, missä hän selosti tupamme tarkoituksesta ja tarpeellisuudesta, runo Irja Onnelalta, sekä laulua toveri Heikki Onnela, runo Mrs. Pinomäellä ja useampia kuvaelmia. Lopuksi säärenpää sivistystä saapasvarren säestyksellä. — Jäänös iltamistamme oli 17 dollaria 20 senttiä.

Osaston työkokouksen pidimme sitte seuraavana päivänä, missä keskustelimme monista eri asioista, esim. suomalaisen sosialistijärjestön sihteerin vakituiselle palkalle tulemisesta. Yksimielisesti päätettiin ottaa vakituiselle palkalle. Myöskin päätettiin lucnoitsija Maloa pyytää tänne neljäksi päiväksi, sekä huomauttaa, että kun hän tänne tulee, niin saa tulla Canadian Northern rautatietä Macroric nimiselle pysäkille. Siitä on lyhin matka tänne suomalaiselle perukalle.

Tämän kuun kolmannen päivän iltana oli osastomme huvitoimikunta hommannut tanssiltaman, mihinkä oli kokoontunut miesväkeä koko paljo, vaan naisemme loistivat poissaolollaan. Olen kuullut että täällä naiset ovat ruvenneet käymään kristillisissä hartauksissa niin vakituisesti, että osaston toiminta on jäänyt aivan syrjään, ja tätä kuuloani vahvisti kolmannen päivän iltana olleet iltamat, sillä siellä oli ainoastaan yksi nainen. Sanon teille, naiset, tyytykää vaan siihen kuin miehet toimivat, kyllä he "kaikki parhain käänävät", sillä niinlän se on ollut aina kristillisyyden alku aikoinakin, että "nainen vaietkoon seurakunnassa."

Meillä on huvitoimikunnassa yksi nainen ja senkin pitäisi kuuloni mukaan erota, luovuttaa se viimeinenkin tehtävä miehille. Vaan asia ei liikuta naisiamme, he ovat "itsenäisten farmarien" misiksiä, oikein indenpendentti farmarien, niin että sosialismi on heidän suhteensa tarpeeton. Se ei ole mitään kanain munittamista, sillä farmarit elävät farmituottcista, eikä sosialismi saa heissä jalansijaa.

Farmari.

Ilmestyy eräs kesäkuun puolivälissä Kristiinan 100 tavallista kuuroppaa sivua sidottuna taiteellisesti valmistettuihin korukansiin ja ollen muutenkin uikousultaan todellinen loistoteos, myöskin sitä, mitä nykyaikainen kirjanpainotaito voi luoda jouduttuaan työväestönkin oman asian palvelukseen.

Tämä merkkijulkaisu tulee sisältämään kirjotuksia, muistelmia ja kuvia Työimehen perustamisesta ja sen kymmenvuotisen elämän vaiheista, vastuksista ja voitoista, henkilökunnasta, kirjeenvaihtajista, asiamiehistä j. n. e. Sitäpaitsi sisältää se runsaasti muutalukemista ja kuvia, m. m. Amerikan suomalaisen sanomalehdistön 40-vuotisen historian ja laajan selostuksen kirjapainotaidon keksinnöstä ja kehityksestä.

Jokaisen työläisen olisi ehdottomasti hankittava itselleen tämä historiallinen julkaisu tutustuakseen siihen sitkeään työhön ja toimintaan, jota nyt 10 vuotta olemme suorittaneet ja niihin suuremmoisiin tuloksiin, jotka olemme jo saavuttaneet ja liittyäkseen vihdoinkin mukaan yhä suurempien tuloksien saavuttamiseksi tulevaisuudessa.

Julkaisun hinta on 50c. kappale. Tilauslistoja lähetetään pyydettäessä.

TYÖMIES KUSTANNUSYHTIÖ,

BX B, HANCOCK, MICH.

Irtileikattava Tilauslippu

Lähettäkää allekirjottaenelle ..... kpl. Työmiehen kymmenvuotisjulkaisua. Mukana seuraa maksuksi $.....

Nimi .....

Osote .....

.....

Toimeen halutaan!

TÄYSIN PEREHTYNYT KIRJAPAINOLIIKKEEN

Taloudenhoitaja

saa paikan Työkansan liikkeestä. HUOM.! Palkasta ei tule riitaa. Hakemukset on lähetettävä osoitteella.

Työkansan Johtokunta,
Box 516, Port Arthur, Ont. Can.

Ruokaa ja asuntoa

SAA

327 Robertson st., Fort William. Ja palvelustytöille paikkoja toimitetaan. (t. l.)

A. Kiiskinen.

Levittäkää Työkansaa

Toimittajan paikka „Työmieheen“

julistetaan täten haettavaksi. Hakijalta vaaditaan, paitsi puolueasiain tuntemusta, myöskin kyky käyttää kirjoituksessa oikein suomenkieltä ja taito kääntää englanninkielestä. Sanomalehtityöhön tottuneille annetaan etusija. Jos valinta kohdistuu henkilöön, joka ei ole sanomalehtityöhön perehtynyt, on hänen toimittava harjoittelijan palkalla. Sanomalehtityöhön tottuneelle maksetaan sopimuksen mukaan.

Hakemusten täytyy olla saapunect johtokunnalle t. k. 18 päivään mennessä ja on toimeen astuttava heti kutsun saatua.

Hakemukset lähetettävät osoitteella: **Työmiehen johtokunta,** Box B, Hancock, Mich.

JOHTOKUNTA.

Suomalainen
KAHVILA JA RUOKALA
„IMATRA“
avattu **Nepigon, Ont.** "Elannon leipää ja leivoksia myytävänä tynnyrittäin ja vähittäin.

Valokuvia otetaan samassa talossa.

Kirjallisuutta ja sanomalehtien tilauksia välitetään.

SALAISET
Miehen taudit,
n. k. Tuskalliset vuodot., Veremyrkytys ..... Hermovuodot. y. m. ovat selitetty ja lääkkeen hinta ilmoitettu kirjasea Nro 1... joka on vapaa kaikille asiasp. miehille, jotka sitä pyytävät.

P. A. LIGNELL, CO.
Superior, Wis.

Lignell'in Suom. Apteeki

HAMMAS KITTIA
Voitte itse olla hammaslääkärinne käyttämällä Hammaskittiä kokeus, joka siitä täytäti, että kyssä linssa ja puoka ei sinne pääse... Hinta postimaksuineen... [illegible]
P. A. LIGNELL CO., Superior, Wis.

BUTTEN S. S. OSASTON KOMITEALLE.

Työkannan maaliskuun 14:sta päivän numerossa on Butten s. s. osaston valtiseman komiteon kirjoitus, joka tarkoittaa ottaa selville, josko voikakannanhanmp ennen majallecita Vihtori Vuorelalta voitaisijn saada hänen kavaltamaisa rahat. Sitte he ilmoittavat että minä tulin palkkamaalle yllamainitulla nimellä, esiinnyin valkeuden enkelinä ja koetin päästä luottoasemiin mitä keinoilla hyvänsä, kuten minunlaiseni veijarit ainakin. Mitähän te butteiajset itse ajattelette tuon valiojoukon yllä olevasta väärästelystä. Te Butten toverit tiedätte itse että minä tulin Butteen jokseenkin vaatimattomana miehenä, tulin Butteen junan katolla ja sain tilan Kaartisen poorilatoon eräänn hyvän toverin tiakauksella. Olin huonosti puettu ja vähällä rahalla, kuten lähnen hoopo ainakin ja siksipä seisoinkin tämnpana kun Butten silloiset pomiuteverannit poortitalojen istumaruumiissa puhelivat asiojta "historian lehdiltä" "individualisiasta kehityksestä" ja "materialistisesta naisman käsityksestä". Ajattelin joutuneeni kerrankin oikein "Gilserien" keskuuteen, sillä joka mies puhui vain historiasta ja sosialismista. Minullakin oli joakun verran käsitystä historiasta, sillä olin joutunut sitä pakosta lukemaan koulussa ja sosialismia olin taas huutnut sielussani kymmenisen vuotta, josta todistuksena on minulla 9 vuoden täysin maksetut jäsenkortit kolmesta maasta: Suomesta, Yhdysvaltoista ja Canadasta. Mitä en ensimäisinä päivinä paljon suutanj avanhut, kuuntelin vain itsekseni, mutta kun väittely tilaisuuksissa nuo suurmiehet menivät liian pitkälle oikeasta kumpikin puoli, niin minäkin sekaannuin keskusteluun ja tiedättekö mitä minä löysin? Minä löysin sen tosiasian, että butteiaiset olivatkin vain pluffissa, kuten kämplärit ajnakin, niin historiallisesti kuin sosialistisestikin. Tämän löytöni kanssa menin sitte suomalaiselle haaljle vimeisenä lauantaina marraskuuta 1908. Se oli ohjelmallisuma vapaalla sisäänpääsyllä. Iltama alkoi ja ohjelman kerääjä alkoi kiertää haalia miehestä mieheen, kysyen ohjelmaa. Tuiihan se sitte minunkin vuoroni, mutta kerääjä katsoi vain minun housujani ja takkiani ja huomasi tietysti että minä en ollut vaatettu niinkuin "yksi heistä" ja hän ei puhunut minulle yhtä jumalan luotua sanaa ohjelmasta, vaan meni minun ohitseni. Tunsin itseni lyödyksi sosialiia, jotten minun käskytykseni mukaan piti tietämän mikäsi työläisellä on huonot vaatteet. Kiristelin hampaitani loukatun ylpeydelä ja ajattelt, tulee se kai minunkin vuoroni loukata. Olen tämän kerionut senvuoksi, että se oli alku minun toimintaani Buttessa ja myöskin senvuoksi, että se oli ensimäinen ja viimeinen kerta kun halusin päästä "luottotoimeen" "keinoilla millä hyvänsä." Ohjelman tuossa tilaisuudessa oliktin vain runo ja kertomus ja sitä kaikki. Niillä suunsoittajilla ei ollutkaan housuja mennä puhumaan haalilla historiasta enempää kuin minustakaan köyhälistön luokkatuistelua koskevista kysymyksistä. Ohjelma oli "truu", kuten sanotiin ja minä olen pyrkiä "luottotoimeen", ja sainkin sen. Sain tilaisuuden puhua ja kun pääsin puhumasta, oli minulla paljon "toverella" tällä, kuten sanottiin. Tämän jälkeen olinkin melkein aina valjaissa kun puhujaa tarvittiin, mutta miläänn luottoiinta en ollanut vastaan. Tiedätte toverit, kuinka monasti minulle tarjottiin kaikellaisia toimia, mutta minä aina kieltäydyin niistä ja lupasin sen sijaan työtäni puhujan paikan ilmaisssa. Näin ollen minä en ollut juuri missään luottotoimissa. Sitte tuo komiten antaa ainoo kovanpuusiin Butten "naikosille." Te "Butten naikkoset", kuten tuo komiten teitä nimittää, tiedätte ettei siellä ole olemassa yhtään naista, joka "rakkeiksi" ja "pyrkinyt. Jos siellä Buttessa on yksikään nainen, jonka kanssa olisin käynyt teatterissa, iltamassa tai jonkin huoneessa olen "enkelin" kokoituksilla istunut, ilmoittakaa siitä herran nimessä että edes yksikään kohta tuon komitean vaikeassa tehtävässä saisi totuuden leimun. On kyllä tosi että olen aina tuntenut työnäänl vahvaa vetovoimaa naismaijmaan siitä asti kuin huomasin että itse olen "miehen puoli" ja tunnustan täydestä sydämmestäni, että se on minulla "helmasyntinä", mutta Butten naistovercita kohtelin kaikkia samalla tavalla, niin ansiojta kuin naimattomiakin, jotea on suotta vetää Butten naistovercita tähän pyykkiin. Mutta kun osasto on tuon tehtävän tudle komitealle antanut ja sen leimallansa vahvistanut, niin se on kai "truu", kuten sen ensimmäinen ohjelmakin minkä sitä tä kuulin ja senvuoksi kärsikää nahoissanne ja muistakaa "enkeliänne". Minä huomasin sellaisia oiretta, että joku mies alkoi pitää minua "enkelinänsä", se oli nimittäin Lantala itse, toinen noista "valituista". Muistatko kun kaksikin eri kertaa tulit minun kyöni puheeni jälkeen, itkit ja puristit minun rehellistä kättäni ja sanoi että "sinä olet jalo mies." Mikä omituinen sattuma, tuo sinun olemuksesi on pitänyt roistoksi, veijarieksi, suur rosvoksi ja jumala ties miksi. Sitte niiverit suomalaisesta haalista suomalaisen osaston lupakirjan ja alkoivat kerätä nimiä kaupunsilla uuden osaston perustamista varten. Se oli tuinto leppelua, pojat, ja siinä on tetiin lujalle enteukuin saimme Butten osaston tukaisin sosialistipuolueeseen ja uuden lupakirjan osastolle. "Päänekelinä" olit ile ja minulla joitakin hyviä toverciia, varsinkin Eldin Jacki teki uutterasti työtä minun rinnallani, kuten sosialisti toveri ainakin. Pääasiallisesti yhdessä Eldin kanssa sannitte-timme taistelun menon, sillä me tiesimme että nekin miehet, jotka olivat meitä toverciia, olivat meitä vastaan. Siitä Mularin Matti kerran minulle, huomauttiikin, mutta minä sanoin vain että "niinkö, mutta oli mitä oli, tuli mitä tuli, hänen mitä tapella niin kauan että näen Butten osaston uudelleen sosialistipuolueeseen kuuluvana ja lupakirjalla varustettuna osastona taidelevan köyhälistön yleisen asian puolesta." Ja niin Elfti ajoi Butten osaston sosialistipuolueeseen takaisin Montanan valtion valtiokokouksessa ja minä vähäisessä persoonassani hankin osastolle lupakirjan. Se oli koko lujassa. Butten syksyinen majuri oli silloin valtiosihteerinä ja kun se vihon viimeinkin oli pakoitettu antamaan tuon lupakirjan, niin se tarjosi sitä vuodella 1910, mutta minä en huolinut. Minä sanoin vain että me vaadimme lupakirjan siltä ajalta kun Butten osasto on perustettu ja sainkin sen.

Tässä onkin suurin syy siihen, että ne niin hurjasti minun kimppuuni hyökkäsivät, sillä ne tietävät että minä olen "surman enkeli" "tuplajuan" mielipiteistä ja että kun sen lisäksi on itsellä siellä "enkelin kokelas", joka pyrkii niitten omien periaatteiden mukaan enkelisi, minuttiin vallankumouksen tiellä, se tahtoo sanoa että väkisellä. Se teki jo yhden yritykseu, mutta Butten poliisi joutui hätään ja sulki hinet tornuin ja jäi siellä siksi kunnes toiset tuplajuan miehet hankkivat 2000 dollarin takauksen tuen "enkelin kokelaan" vapauttamiseksi.

Kuinka tulin "rosvoksi"? Kuuluin Butten sekakööriin keväällä 1911. Se lakkautti toimintansa huhtikuulla samana vuonna ja siltä oli rahoja kassassa noin 855.50. Sekakööri valitsi minut hoitamaan noita rahoja kesän ajaksi jotta syksyllä kun sekakööri uudelleen perustetaan, annan ne takaisin käsiin. Samana vuonna keväällä olin rakentanut saunan ja se tuli maksamaan minulle 850 dollaria puhtaassa rahassa ja kahden miehen kahden kuukauden työn. Näin olin saunanhoittajana ja rahaston hoitajana yhtä aikaa. Saunalle tuli oslo marraskuun loppu viikolla ja saunan piti mennä sille 1 p. joulukuuta. Rahat piti tulla Suomen pankista jouluk. 1 p, ja oli kauppasumna 1000 dollaria. Mutta nuo rahat eivät tulleetkaan silloin kun piti ja kun menin 3 p. joulukuuta maksamaan vuokraani marraskuulta, niin Hisin omistaja sanoi että se on liian myöhäistä ja antoi haasteen oikeuteen tuon kolmen päivän asian vuoksi.

Samaan aikaan eli joulukuun alkupuolella alkoi Buttesta olla kirjoituksia Toverissa ja Työmiehessä, niissä etupäässä hyökättiin minun kimppuuni persoonallisilla parjauksilla. Näin selvästi että uusi myrsky oli tulossa Butten osastossa ja vetävdyin syrjään aloin hommaa sekakööriä pystyyn, mutta se ei voikea saada, sillä samaan aikaan toiset toverit hommasivat kokoon mieskööriä. Veikko Butten osastossa olisi ollut tilaa nulle kahdelle kööriille ja ne olisivat olleet tarpeellisetkin olemassa niin syntyi tarkoituksella tomeen saatua yhteen hankkasta noiden kahden yrityksen välillä. Jouduin omituiseen asemaan luossa luottamustoimessa. Sekakööriin entinen johtaja rupesi johtamaan mieskööriä. Eräs valeukvaaja Mäki halusi päästä sekakööriin johtajaksi ja ne modemmat kööriit sitte perustettiinkin joulukuun alkupuolella. Ja modemmat nuo kööriit halusivat saada nuo rahat. Sekakööri päätti että minä yhä edelleen pidän nuo rahat sekakööriin varalle. Kuten mainitsin nuo persoonalliset räppiinsikirjeet alkoivat ilmestyä puoluelehdissä ja kun minä joulun aikana sain tietää, että sekakööriin johtaja oli tuon raukkamaisen koplan päänä, niin joulun jälkeisenä perjantai-iltana en menmykään tuon kööriin harjoituksiin, vaan kirjoitin niille näin kuuluvan kirjeen: "Koska minä en enempi halua kuluu teidän sekakööriinne, ja kun minun hakusani on sekakööriille kuuluvia rahoja 35 dollaria ja 50 senttiä, niin minä pyydän teidän niitä pikemmin minulle ilmoittamaan kenelle ja kuka minä saan nuo rahat jättää." Tänä perjantai-iltana eli sekakööri kuitenkaan päättänyt mitään niistä rahoista, vaan päätti pitää uuden kokouksen seuraavana keskiviikkoiltana uuden vuoden jälkeen, Maanantai-iltana uuden vuoden jälkeen minun kohtaasi

soinkin taanpana kun Butten siiloiset puoluevetäranit poortitalojen istumarumissa puheulvat asioita "historian lehdiltä" "individualisista kehityksestä" ja "materialistisesta mailman käsityksestä". Ajatella joutuneesi kerrankin oikein "filtserien" keskuuteen, sillä joka mies puhui vain historiasta ja sosialismista. Minullakin oli jonkun verran käsitystä historiasta, sillä olin joutunut sitä pakosta lukemaan koulussa ja sosialismia olin taas huuhonut sielussani kymmenisen vuotta, josta todistuksena on minulla 9 vuoden täysin maksetut jäsenkortit kolmesta maasta: Suomesta, Yhdysvalloista ja Canadasta. Minä en ensimäisinä päivinä paljon suutani avannut, kuuntelin vain itseksseni, mutta kun väittely tihaisuuksissa nuo suurmiehet menivät liian pitkälle oikeasta kumpikin puoli, niin minäkin sekaannuin keskusteluun ja tiedättekö mitä minä löysin? Minä löysin sen totaisian, että butteljaiset olivat vain phuffissa, kuten kämpärit ajnakin, niin historiallisesti kuin sosialistisestikin. Tämän löytöni kanssa menin sitte suomalaiselle haalille viimeisenä lauantaina marraskuuta 1908. Se oli ohjelmaittana vapaalla sisäänmäsylla. Illama alkoi ja ohjelmaan kerääjä alkoi kiertää haalia miehestä mieheen, kysyen ohjelmaa. Tuihan se sitte minunkin vuoroni, mutta kerääjä katsoi vain minun housujani ja takkiani ja huomasi tietysti että minä en ollut vaatettu niinkuin "yksi heistä" ja hän ei puhunut minulle yhtä jumalan luotua sanaa ohjelmasta, vaan meni minun ohitseni. Tunsin itseni lyödyksi sosialisteilta, joitten mjnun käsityksemi mukaan piti heidänän miksi työläisellä on huonot vaatteet. Kiristelin hampaitani loukatun ylpeydellä ja ajatteli, tulee se kai minjunkin vuoroni loukata. Olen tämän kertonut senvuoksi, että se oli alku minun toimintaani Buttessa ja myöskin senvuoksi, että se oli ensimäinen ja viimeinen kerta kun halusin päästä "luottotoimeen" "keinolla millä hyvänsä". Ohjelmaa tuossa tilaisuudessa olikin vain runo ja kertomus ja sitäpä kaikki. Niillä suunsoittajilla ei ollutkaan housuja mennä puhumaan haalilla historiasta enempää kuin muustakaan koyhäistön luokkaistelua koskevista kysymyksistä. Ohjelma oli "truu", kuten sanottiin ja minä aloin pyrkiä "luottotoimeen", ja sainkin sen. Sain tilaisuuden puhua ja kun pääsin puhumasta, oli minulla paljon "tovereita" täällä, kuten sanottiin. Tämän jälkeen oli linkin melkein ajna valjaissa kun puhujaa tarvittiin, mutta mitään luottotointa en ottanut vastaan. Te tiedätte, että kuinka monasti minulle tarjottiin kaikellaisja toimia, mutta minä aina kieltäydyin niistä ja lupasin sen sijaan täyttää puhujan tehtävän Ilmimissa. Nin olen minäkin en ollut juuri missään luottotoimissa. Sitte tuo komitea antaa aimo korvapuustin Butten "naikkosille." Te "Butten naikkosit", kun tuo komiteu teitä nimittäin, tiedätte ellei siellä ole olemassa yhtään naista, jonka "enkeliksi" minä olisin pyrkinyt. Jos siellä Buttessa on yksikään nainen, jonka kanssa olisin käynyt teatterissa, illamassa tai jonka huoneessa olen "enkelin" tarkoituksilla istunut, ilmoittakaan siitä herran nimessä että edes yksikään kohta tuon komitean vaikeassa tehtävässä saisi totuuden leiman. On kyllä tosi että olen aina luotenut työkänni vahvaa vetovoimaa naismaijmaan siitä asti kuin huomasio että itse olen "miehen puoli" ja tunnistan täydestä sydämmestäni, että se on minulla "helmasyntinä", mutta Butten naistovereita kohtelin kaikkia samalla tavalla, niin naisneitä kuin naimattomiakin, joten on suotta vetää Butten naisidvercita tähän pyykkiin. Mutta kun osasto on tuon tehtävan tuolle komiteulle antanut ja sen leimallansa vahvistanut, niin se on kai "truu", kuten sen ensimmäinen ohjelmakin minkä silloin kuulin ja senvuoksi kärsikää nahoissanne ja muistakaa "enkeliänne". Minä huomasin sellaisia oireita, että joku mies alkoi pitää minusta "enkeliänsä", se oli nimittäin Lantala itse, toinen noista "valituista". Muistatko kuo kaksikin eri kertaa tuli minun tyköni puheeni jälkeen, itkit ja puristit minun rehellistä kättäni ja sanoi että "sinä olet jalo mies." Mikä omituinen sattuma, tuo sinun enkelisi on muuttunut roistoksi, veijariksi, sun vuoksi ja jumala ties miksi. Sitte niitä nimiä, niitäpä nyt alkankin tulla oikein Pyrroon mitalla, mutta mitäpä uskoni että minä en niistä huoli. Vuorelan nimi on tarpeeksi minulle, sillä nimellä minä tunnetaan. Sillä nimellä minä illaan Toverin, Työkansaa, Western Clarionia, sillä nimellä olen kuulunut Yhdysvaltojen sosialistipuolueeseen ja sillä nimellä kuulun Canadan sosialistipuolueeseen, sillä nimellä asun ja käyn työssä ja sitä nimeä käytäen olen kohonnut "enkeliksikin" ja te tiedätte kuinka kovalle ottaa panna meidän omiä miehiämme maallisiinkin virkoihin. Kun me saamme yhden sosialistisen "enkelin", niin nimä voin puhua mitään muidenpuolestamme sosialistista kieltä. Se on kyllä ikävää että tuo "enkeli" sattui tulemaan "tuplajuun" miehille vastaehdotteiseksi miehestä, sillä kaikkien muitten luottamustointeni ohella satuin hakkaamaan penkin alle "tuplajuun" yrityksen valtaa Butten osasto 1910. Silloin oli Butten osasto jo erottettu sosialistipuolueesta Montanan valtion toimeenpanevan komiteun päätöksellä ja ennen kuin tuo päätös tuli lain voimaiseksi, varastivat suomalaiset toiminnan ja siksipa se on nyt "tuplajuun" ja "tuplajuun" yritys on kaatunut ja Butten osasto on taas sosialistipuolueessa. Tämä on ollut minulle ikävä kokemus, mutta minä aina kieltäydyin niistä ja lupasin sen sijaan täyttää puhujan tehtävän Ilmimissa. Nin olen minäkin en ollut juuri missään luottotoimissa. Sitte tuo komitea antaa aimo korvapuustin Butten "naikkosille." Te "Butten naikkosit", kun tuo komiteu teitä nimittäin, tiedätte ellei siellä ole olemassa yhtään naista, jonka "enkeliksi" minä olisin pyrkinyt. Jos siellä Buttessa on yksikään nainen, jonka kanssa olisin käynyt teatterissa, illamassa tai jonka huoneessa olen "enkelin" tarkoituksilla istunut, ilmoittakaan siitä herran nimessä että edes yksikään kohta tuon komitean vaikeassa tehtävässä saisi totuuden leiman. On kyllä tosi että olen aina luotenut työkänni vahvaa vetovoimaa naismaijmaan siitä asti kuin huomasio että itse olen "miehen puoli" ja tunnistan täydestä sydämmestäni, että se on minulla "helmasyntinä", mutta Butten naistovereita kohtelin kaikkia samalla tavalla, niin naisneitä kuin naimattomiakin, joten on suotta vetää Butten naisidvercita tähän pyykkiin. Mutta kun osasto on tuon tehtävan tuolle komiteulle antanut ja sen leimallansa vahvistanut, niin se on kai "truu", kuten sen ensimmäinen ohjelmakin minkä silloin kuulin ja senvuoksi kärsikää nahoissanne ja muistakaa "enkeliänne". Minä huomasin sellaisia oireita, että joku mies alkoi pitää minusta "enkeliänsä", se oli nimittäin Lantala itse, toinen noista "valituista". Muistatko kuo kaksikin eri kertaa tuli minun tyköni puheeni jälkeen, itkit ja puristit minun rehellistä kättäni ja sanoi että "sinä olet jalo mies." Mikä omituinen sattuma, tuo sinun enkelisi on muuttunut roistoksi, veijariksi, sun vuoksi ja jumala ties miksi. Sitte niitä nimiä, niitäpä nyt alkankin tulla oikein Pyrroon mitalla, mutta mitäpä uskoni että minä en niistä huoli. Vuorelan nimi on tarpeeksi minulle, sillä nimellä minä tunnetaan. Sillä nimellä minä illaan Toverin, Työkansaa, Western Clarionia, sillä nimellä olen kuulunut Yhdysvaltojen sosialistipuolueeseen ja sillä nimellä kuulun Canadan sosialistipuolueeseen, sillä nimellä asun ja käyn työssä ja sitä nimeä käytäen olen kohonnut "enkeliksikin" ja te tiedätte kuinka kovalle ottaa panna meidän omiä miehiämme maallisiinkin virkoihin. Kun me saamme yhden sosialistisen "enkelin", niin nimä voin puhua jollekin meidänpuolestamme sosialistista kieltä. Se on kyllä ikävää että tuo "enkeli" sattui tulemaan "tuplajuun" miehille vastaehdotteiseksi miehestä, sillä kaikkien muitten luottamustointeni ohella satuin hakkaamaan penkin alle "tuplajuun" yrityksen valtaa Butten osasto 1910. Silloin oli Butten osasto jo erotettu sosialistipuolu

Taikatemppeja, korttikonsteja, keppostelujaa, ammattisalaisuuksia y. m.
Hintaluettelo "Opas", 10c. (dime) tai U. S. postimerkkejä.
OPAS PUBLISHING CO.,
P. O. Box 118, Dassel, Minn.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2—ja 7—8 i. p.
Sudbury, Ontario.

SUOMEEN MATKUSTAJAT!

ottakaa huomioonne, jos aijotte matkustaa Suomeen eli sieltä kutsua sukulaisianne tai ystäviänne tänne että

„Työkansan" Liikkeessä

Myydään Pilettejä

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

Parhaita Vanhanmaan kylpyjä saatte

BAY ST. SAUNASSA.

Avoinna joka arkipäivä. Puhtaat virvoitusjuomat ja huolellinen kohtelu.

Emil Krobeck,
332 Bay st.

Jääkermaa, sikaaria, paperossia ja tupakkaa, makeisia, kylmiä ja lämpimiä virvoitusjuomia saatavana Bay ja Algoma st. kulmassa.
JAMES BAJOPOLES

Helsingissä tutkinnon suorittanut

Hieroja

käsi- ja sähköhierontaan.
Mrs. T. Löfqvist,
115 Secord St.,
Port Arthur.

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st.,
Fort William.
Partaveitsiä terotetaan.

Halvalla hyviä RAKENNUSLOTTIA FORT WILLIAMISSA, Ont.

1 lotti Williams st., $500.
McMillan st. $525.
2 lottia Prince Arthur Bulevard $750.
1 lotti Wiley st. $500. 2 lottia St Petries st. $450.
2 lottia Norah st. $450. 8 lottia St Paul st. $750.
5 lottia Alberta st. $575. 4 lottia Athabasca st. $550.
Ostakaa näitä kuin teillä on hyvä tilaisuus.
Kysykää
W. Z. HOBER,
Real Estate Inv.
718 McTavish st. Simpson st.'in kulmassa. Puhelin 1872
Meillä on myös myytävänä taloja ja lottia ympäri kaupungin

5% KORKOA

maksavat nyt talletuksista Vaasan Osakepankki, Suomen Yhdyspankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Turun Osakepankki, Uuden Kaarlepyyn Osakepankki ja Kansallis Osakepankki haarakonttoreineen sekä kaikki Suomen Säästöpankit.

Korko alkaa kasvamaan sisäänpanopäivästä. Pankkien antamat kuittit toimittaa talletettajille ja rahalähetykset välittää varmimmin ja nopeimmin sekä täydellä takuulla Suomen pankkien edustajat:

HAARAKONTTORIT
128 ST. ANTOINE ST., 73 HANOVER ST.,
MONTREAL CANADA. BOSTON, MASS.

Finland Steamship Co. Agency
15 State st., NEW YORK

Suurin Suomalainen Rahalähetys- ja Pilettiliike Amerikassa.

„The Queen"

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.

Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoilla.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys $1.50 ylösp.	
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.
105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja silcätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin **itäpäähän**, jonka alakerrassa **Kalle Sippolan** pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa **Hiskis Smith** vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.
Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

SAARI & TIMONEN

Parturiliike

603 Simpson st.,
Fort William.
Partaveitsiä terotetaan.

Kansalaiset huomatkaa!

Olemme avanneet uuden

Räätäliliikkeen!

Tulemme huolellisesti palvelemaan yleisöä. Uusia pukuja tehdään ja vanhoja korjataan. Hinnat kohtuulliset. Käykää luonamme.
HEINO JA RASTAS,
609 Simpson st., Fort William.

Uusi ruokala

jossa on ruokaa saatavana kuukausittain, viikottain ja aterioittain.
231 Robertson st.,
Fort William
MARIA JOHNSON
&
MARIA AINALI

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on täydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kultaja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.

Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.

A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan
R. SMEDBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

OLEMME AVANNEET UUDEN RUOKATALON

jossa on saatavana asuntoja 25 michelle. Ruokaa kuukausittain, viikottain ja aterioittain. Kahvia jokaaika.
Osoite: 216 Atlantic ave., Fort William, Ont.
Hanna, Hilda ja Fiina Sissala.

SUOMALAINEN

Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäksiä on valmiiksi tehtyjä ja uusia tehdään tilaamalla
N. Partti,
264 Bay st., Port Arthur, ja
104 Bethune st., Fort William.
Simpson st. kulmassa.

KÄYTTÄKÄÄ

Suomalaista parantolaa

Box 335
Sudburyssa T:ri K. Sunell
Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä.

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.
Ivar Sale,
Bay St., 266.

Suomalainen Leipuriliike

ELANTO

300 HOWARD STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM. ONT.

Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.
Uloslähetykset suoritetaan nopeaa ja huolellisesti. (m. to. l.)

Nipigon suomalainen LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa.
JOHN ASIALA,
Butcher.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja
MARIA LUOSTARINEN
128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.
Kankaita aina varastossa.
SCANDINAVIAN TAILORIN CO.
129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Te mahdollisesti uskotte, että Teidän got ja saavit eivät kulu ollenkaan jos käytätte

Eddy's Kuitutavarota

Ne ovat keveitä ja vahvoja sekä halpoja sentähden, että ne kestävät koko elämän ajan.

Saatavana jokaisesta ruokatavarakaupasta.

Työläisten edun kannalta!

TYÖKANSAN KUSTANNUSLIIKE

on ehdottomasti edullisin paikka työläisten säästöille, jonka perustelemme seuraavasti:

I Me maksamme korkeamman koron kuin pankit.
II Korko lähtee juoksemaan siitä päivästä kuin laina annetaan.
III Korko juoksee siihen päivään asti kuin laina takaisin maksetaan.
IV Työkansa on Canadan työläisten liike joten säästönne ovat taatut

TYOKANSA

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

Port Arthurin ilmotuksia.

UUSI PARTURILIIKE
Olen avannut
PARTURILIIKKEEN,
jossa palvelen kansalaisia huolellisesti
PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.
JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on
SUOMALAINEN SAUNA.
Käykää siellä vihtomassa ja 'kuhnimassa'''.
229 Robertson st.,
Fort William.
Alusvaatteita pestään.
J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Suomalainen LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja hienoja leivoksia.
Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voit-

Suomalainen Räätäliliike

A. Kauppi,

Court ja Bay St. kulmassa.
Puhelin 1754 Asunto 682

D. MYOHANEN,
parturiliike 281 Bay st. Työ taataan ja jos olette tyytyväisiä niin sanokaa ystävillenne tai jos

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 545 Simpson St., Fort William. Elidottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti
KYLPYPAIKKA
on Fort Williamissa.

Lääkäreitä.

J. A. DIXON, M. D.
Lääkäri, haavuri ja kätilö.
Office: Larch & Durham kulmassa. Puhelin 170.
Asunto: Ignatius & Louis kulmassa. Puhelin 305.
Vastaanottoaika 9—10 a. p. 2—ja 7—8 i. p.
Sudbury, Ontario.

kaikille eri linjoille ja taatusti kohtuhinnoilla. Kääntykää puoleemme tarpeen tullen.

Rahoja Suomeen lähetämme nopeasti!

Työkansan konttori, Port Arthur, Ont.

„The Queen"

Ranskalainen vaatteiden puhdistus ja korjaus liike.
Me puhdistamme naisten ja miesten pukuja alhaisilla hinnoilla.

Miesten puvun silitys	50c
Vanutus ja silitys	75c
Puhdistus ja silitys $1.50 ylösp.	
Naisten pukujen silitys ..	75c
Vanutus ja silitys	$1.00
Puhdistus ja silitys	$1.50

Hyvä työ ja nopea palvelus.
105 S. Syndicate ave. Puhel. 1535

Silmät tänne!

Pallon pukkaajille, pitkätukkaisille ja silkeätä leukaa haluaville on edullisin rientää Queen hotelliin, kaupungin itäpäähän, jonka alakerrassa Kalle Sippolan pallohuoneessa on aina kilpailu ja yläkerrassa Hiskis Smith vuolee parrat ja tukat putipuhtaaksi.
Huom.! Olemme vereksiä suomalaisia.

609 Simpson st., Fort William.

Uusi ruokala

jossa on ruokaa saatavana kuukausittain, viikottain ja ateroittain.
231 Robertson st.,
Fort William
MARIA JOHNSON
&
MARIA AINALI

Halvalla hyviä
RAKENNUSLOTTIA
FORT WILLIAMISSA, Ont.

1 lotti Williams st., $500.
McMillan st. $525.
2 lottia Prince Arthur Bulevard $750.
1 lotti Wiley st. $500. 2 lottia St Petries st. $450.
2 lottia Norah st. $450. 8 lottia St Paul st. $750.
5 lottia Alberta st. $575. 4 lottia Athabasca st. $550.
Ostakaa näitä kuin teillä on hyvä tilaisuus.
Kysykää
W. Z. HOBER,
Real Estate Inv.
718 McTavish st. Simpson st.'in kulmassa. Puhelin 1872
Meillä on myös myytävänä taloja ja lottia ympäri kaupungin

5% KORKOA

maksavat nyt talletuksista Vaasan Osakepankki, Suomen Yhdyspankki, Pohjoismaiden Osakepankki, Turun Osakepankki, Uuden Kaarlepyyn Osakepankki ja Kansallis Osakepankki haarakonttoreineen sekä kaikki Suomen Säästöpankit.
Korko alkaa kasvamaan sisäänpanopäivästä. Pankkien antamat kuittit toimittaa talletettajille ja rahalähetykset välittää varmimmin ja nopeimmin sekä täydellä takuulla Suomen pankkien edustajat:

HAARAKONTTORIT
128 ST. ANTOINE ST., MONTREAL CANADA.
73 HANOVER ST., BOSTON, MASS.

Finland Steamship Co. Agency
15 State st., NEW YORK

Suurin Suomalainen Rahalähetys- ja Pilettiliike Amerikassa.

NOIN 20 VUOTTA

suuret joukot suomalaisesta väestöstä Sudburyn piirikunnassa ovat ostaneet meiltä kelloja ja juwelitavaroita sentähden, että meillä on tydellinen varasto Illinois, Hamilton, Elgin ja Waltham tehtaiden paraita kelloja, kulta- ja kullatuita sekä hopeaisia kellonkuoria.
Meiltä saatte myös hienoja vihkisormuksia, sekä lupakirjoja kun menette naimisiin.
A. H. BEATH,
Parhain kellojen korjaaja.

Kiinteimistöjä myydään,

Lainoja hankitaan
Palo-, henki- ja tapaturmavakuutuksia toimitetaan
R. SMEDEBERG & CO.,
318 Bay St., Telef 349.

Suomalainen Kelloseppä

Uusia kelloja ja kellonperiä y. m. myytävänä. Korjaustyötä teen joutuin ja huolellisesti.
Ivar Sale,
Bay St., 266.

Suomalainen Leipuriliike
ELANTO

300 ROWAND STREET, Phone 1179, FORT WILLIAM. ONT.
Me valmistamme kuivaa leipää, korppuja y. m.
Uloslähetykset suoritetaan nopeasa ja huolellisesti. (m. to. l.)

Te mahdollisesti uskotte, että

saan'got ja saavit eivät kulu ollenkaan jos käytätte

Eddy's Kuitutavarota

Ne ovat keveitä ja vahvoja sekä halpoja sentähden, että ne kestävät koko elämän ajan.

Saatavana jokaisesta ruokatavarakaupasta.

KÄYTTÄKÄÄ
Suomalaista parantolaa
Box 335
Sudburyssa T:ri K. Sunell
Lukekaa ilmotus joka perjantain lehdessä.

Nipigon suomalainen LIHAKAUPPA

Saatavana kaikenlaista lihatavarakauppaan kuuluvaa tavaraa.
JOHN ASIALA,
Butcher.

Koneellisen kätilötutkinnon

suorittanut äitien avustaja
MARIA LUOSTARINEN
128 Algoma st. — Puhelin 338k
Port Arthur, Ont., Can.

Suomalainen Räätäliliike

jossa tehdään miesten ja naisten pukuja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.
Kankaita aina varastossa.
SCANDINAVIAN
TAILORIN CO.
129 Simpson st., Fort William
Vastapäätä Palace Teatteria, yläkerrassa. Puhelin 1185 S.

Parhain lääke

mitä ruumiinne kaipaa on
SUOMALAINEN SAUNA.
Käykää siellä vihtomassa ja 'kuhnimassa'''.
229 Robertson st.,
Fort William.
Alusvaatteita pestään.
J. A. PAJUNEN
(Saunottaja)

Halvalla hyviä
RAKENNUSLOTTIA
FORT WILLIAMISSA, Ont.

1 lotti Williams st., $500.
McMillan st. $525.
2 lottia Prince Arthur Bulevard $750.
1 lotti Wiley st. $500. 2 lottia St Petries st. $450.
2 lottia Norah st. $450. 8 lottia St Paul st. $750.
5 lottia Alberta st. $575. 4 lottia Athabasca st. $550.
Ostakaa näitä kuin teillä on hyvä tilaisuus.
Kysykää
W. Z. HOBER,
Real Estate Inv.
718 McTavish st. Simpson st.'in kulmassa. Puhelin 1872
Meillä on myös myytävänä taloja ja lottia ympäri kaupungin

Työläisten edun kannalta!

TYÖKANSAN KUSTANNUSLIIKE
on ehdottomasti edullisin paikka työläisten säästöille, jonka perustelemme seuraavasti:
I Me maksamme korkeamman koron kuin pankit.
II Korko lähtee juoksemaan siitä päivästä kuin laina annetaan.
III Korko juoksee siihen päivään asti kuin laina takaisin maksetaan.
IV Työkansa on Canadan työläisten liike joten säästönne ovat taatut

TYOKANSA
P. O. Box 516, 316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Port Arthurin ilmotuksia.

F. H. Sangster,

Lakimies ja yleinen notario, Punasen Ristin Apteekin yläkerrassa, Cumberland ja Pearl katujen kulmassa, Port Arthur, Ontario.

Suomalainen Leipuriliike
LEIPURILIIKE

jossa valmistetaan leipää ja hienoja leivoksia.
Nopea ja huolellinen palvelus. Tilaukset voitte tehdä

O. Kivelä & Co — **111 Secord St.**
Port Arthur — **Puhelin 1618.**

UUSI PARTURILIIKE

Olen avannut
PARTURILIIKKEEN,
jossa palvelen kansalaisia huolellisesti
PARTAVEITSIÄ TEROTETAAN.
JOHN PALO,
300 Bay Str., Port Arthur.

OLEMME AVANNEET
UUDEN RUOKATALON
jossa on saatavana asuntoja 25 michelle. Ruokaa kuukausittain, viikottain ja ateroittain. Kahvia jokaaika.
Osote: 216 Atlantic ave., Fort William, Ont.
Hanna, Hilda ja Fiina Sissala.

SUOMALAINEN
Jalkineliike

Vanhoja korjataan. Sypäkiä on valmiiksi teityjä ja uusia tehdään tilaamalla
N. Partti,
264 Bay st., Port Arthur, ja
104 Bethune st., Fort William.
Simpson st. kulmassa.

Englanninkielen voipi oppia täydellisesti

ennen kuulumattoman lyhyessä ajassa ja helposti meidän palkinto- ja saaneiden kirjevaihtokurssiemme kautta. Tuhannet voivat sen todistaa. Tiedustelkaa oppilaitamme teidän paikkakunnalla. He ovat iloiset antamaan teille neuvoja. Teidän ei myöskään tarvitse ajostella kirjoittaessanne suoraan meille, saadaksenne selostuksia Jokainen kurssin alkaja saapi nyt kallisarvoisen lahjan. Kirjoittakaa osoitteella: (k.l.)
NATIONAL SCHOOL OF CORRESPONDENCE,
P. O. Box 107, Chicago, Illinoja.

RAY STREET & Co

S. W. RAY. C. W. JARVIS
PERUSTETTU 1884.
PANKKIIRIT

PORT ARTHUR, 10 & 12 Cumberland st.
FORT WILLIAM, 302 Simpson st.—601 McTavish st 700 Victoria ave.

5 %, korkoa maksetaan säästöistä meidän säästöpankissamme, kun panette säästön vähintään $1.00.

Me lainaamme rahaa, jos tahdotte rakentaa eli ostaa kodin.
Me valmistamme rakennuksia, huoneksia, vaatteita, arvoesineitä j.n.e. tilauksen vastaan.
Me voimme vakuuttaa teidät tapaturmaa varalta.
Meillä on suuri joukko huoneita ja lotteja Port Arthurissa ja Fort Williamissa myytävänä sekä vuokrattavana.
Pilettejä parhaimmille linjoille kaikkiin Suomen satamiin myydään halvimmilla hinnoilla. — Myöskin rahaosoituksia, jotka lähetetään maksettaviksi postikonttoreissa, myydään kaikkialle maapalloilla.

Vanhanmaan Lääkäri

TOHTORI H. KOLJONEN
Tunnit: 10—11 a. p. 2—4 ja 7—8 j. p. p.
Pyhänä 10—11 a. p.
Konttoripuhelin 1494
Asuntopuhelin 1474.
Ruttan Block, Room 7, likellä Posti Offisia.
Port Arthur.

Suomalainen Räätäliliike
A. Kauppi,
Court ja Bay St. kulmassa.
Puhelin 1754 Asunto 682

Fort Williamin ilmotuksia.

PALLOHUONE

Tupakkaa, sikaaria, paperossia ja virvoitusjuomia.
Jackson & Ahlbom,
279 Bay st.

Pallohuone.

Rajala & Ehrola 515 Simpson St., Fort William. Ehdottomasti uusimman ajan pöydät, hyvät virvoitusjuomat ja tupakat saatavana.

Uusi ja siisti
KYLPYPAIKKA
on Fort Williamissa.
Rajalan Sauna
209 Rowand St.
Kylpyajat on joka keskiviikko, perjantai ja lauantai. Virvoitusjuoman saatavana. Saunottaja
A. Ruuskanen.

SUOMALAINEN RÄÄTÄLILIIKE,
jossa tehdään miesten ja naisten pukuja ja palttoja. Työ taataan ja hinnat kohtuulliset.
Otto Wilen,
Fort William, 108 Bethune St.
Simpson ja Bethune katujen kulmassa.

Nyt on kaikki valmiina teidän kukillenne!

Kukka astioita ja muita koreja kaikkea kokoa. Uusia lasi-, ruukku- ja porslliinitavaroita. Kulta raitaisia kuppja ja soosiasti-oita 2 kpl. 25c.
Lasten hatuille suuri valikoima 25c.

236 Bay St.
Port Arthur.

Työhuone avoinna joka ilta. Puhelin 1125

Valokuvia otetaan päivällä ja yöllä

Meillä on erikoiset kaasuvalot, jotka muuttavat yönkin päiväksi.

ROGER'S STUDIO

Port Arthurista.

— *Kansalaispapereita* hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— *Nyt on tilaisuus* rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00, $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.
R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita hakies saanne voitte tehdä kansalaisvalan mintun luonani. Kaikkia laillisia asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.**
R. Smedberg.
rauhantuomari

— *Hevonen* saatavana kaikenlaiseen ajoon. Phone 1465K. — Wm. Ketonen. (114)

— **Hei pojat!** Pistäytykäppä pelaamassa palloa s. s. osaston talon alakerrassa, jossa on ehdottomasti hyvät pöydät.
Oskar Suomi.

— *Huomautus Edward Vierikosta.* Täten huomautamme kaikille, jotka joutuvat tekemisiin asiamiehemme Edward Vierikon kanssa, että Vierikolla on johtokunnan hyväksymä takaus, joten kaikki kanssaliaiset voivat täydellä luottamuksella tehdä kauppoja Vierikon kanssa Työkansan liikettä koskevissa asioissa. (109)
Työkansan konttori.

— *Myytävänä* miehen vähän käytetty puku 208 Court st.

— *Emännät*, katsokaa minuun päin! Nyt on taas alkanut aika että tarvitsetsi jättää lehmänne paimennettavaksi. Minä taas voin tarjoutua teitä palvelemaan. — A. W., 468 Oliver Road, Port Arthur.

— *Myytävänä* hyvä juoksuhevonen. — M. Davidson, 217 St. James st., Port Arthur.

— *Ruokaa ja asunto* yksinäisille miehille 163 Albert street.
Nikki Saari.

—*Kalustettuja huoneita* vuokrataan 339 Foley str.

— *Lehmä myytävänä* 147 Albert st. (112)

— *Kaunis Myllynlyttö*, harjoitus sunnuntaina klo 2 päivällä, seuraava harjoitus on maanantaina klo 8.

— *Koko voimisteluseuraa* pyytää näytelmäseura avustamaan näytelmää Palava orjantappurapensas sunnuntai-iltana klo ½10, sekä tiistaina ja perjantaina klo 10. Korvaukseksi esittää näytelmäseura kappaleen voimistelijain iltamassa ensi torstaina.

— *"Palava orjantappurapensas"*, harjotukset ovat: sunnuntaina klo 3 päivällä sekä klo 8 illalla. Jokainen on ehdottomasti velvollinen tulemaan viimeisessä näyt. seuran kokouksessa.

— *Kaupungin yleinen kirjasto* tulee piakoin muutettavaksi St. Paul kadulla Ruttanin rakennukseen Court kadulle. Viime vuoden aikana ilmoitetaan kirjastosta tehdyksi yli 45,000 lainausta.

Yleiset kirjastot voisivat tehdä paljon tietojen levittämiseksi työväestön keskuudessa, jos niissä todellakin olisi hyödyllistä kirjallisuutta. Mutta minkälaista kirjallisuutta niissä sitte nykyään on, siitä pääsee selville pian. Selvää on, ettei esim. Carnegie Yhdysvalloissa kirjastoihin sellaista kirjallisuutta hanki, joka työväestöä herättäisi. Ja sama on juttu canadalaisissa kirjastoissakin.

Mutta työväestöllä on nyt toki omat valistajansa, lehtensä ja kirjallisuutensa.

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettä si?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 203 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruokapaikka niin joutilaille kuin raatajillekin.

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.
H. Hermanson.

— 5 *huoneinen talo* myytävänä McMillan St. sisältäen myöskin pesuhuoneen $1,600. $300.00 käteen ja loppu $20. kuukaudessa, sekä 6 huoneinen talo samalla kadulla, hinta $1,925. 300 käteen. Tiedustelkaa Philpot Dure Age. 107 N. May St. Fort William. Puhelin 1054 S.

Palvelukseen halutaan. Kaikkeen talonstyöhön tottunut nainen saa paikan. Palkka $18.00 ylös. 802 Alberta st., Fort William.

— *Suomen* ja tämän maan reseptin mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella.
Gillespie Drug Store, Bethune & Simpson St. K. G. Nyman.

— *Fort Williamin Suomalaisen Osuuskaupan osakkeen omistajain keskustelu- ja neuvottelu-kokous* pidetään Työväentalolla Fort Williamissa sunnuntaina 11 p. toukok. klo 2 jälk. puol. Asiat tulevat kokouksessa käsiteltäviksi ovat: 1) Kokouksen avaus. 2) Valitaan kokouksen puheenjohtaja ja sihteeri. 3) Valitaan kaksi pöytäkirjan tarkastajaa. 4) Valitaan kaksi ääntenlaskijaa. 5) Esitetään tilinpäätös ja tilintarkastajain kertomus. 6) Päätetään tilinpäätöksen hyväksymisestä. 7) Päätetään tilinpäätöksen mukaisesti tehdyistä voitonjaosta. 8) Päätetään hallituksen jäsenten palkkioista. 9) Valitaan hallituksen jäsenet. 10) Valitaan tilintarkastajat. 11) Valitaan edustaja Suomalaisen Osuuskaupan osakkeen omistajain asiamiehille. 12) Valitaan varaedustaja. 13) Päätetään kokouksen pitämisestä Port Arthurissa. 14) Päätetään kokouksen pitämisestä Fort Williamissa. 15) Päätetään kokouksen pitämisestä Port Arthurissa. 16) Päätetään kokouksen pitämisestä Fort Williamissa. 17) Muut asiat. 18) Kokouksen päättäminen.
Hallitus.

— *Kaupungin* määrä raivausta ja maanmuokkausta. Farmialue käsittää 500 eekkeriä ja on siitä nyt jo raivattu 250 eekkeriä, josta 60 eekkeriä on jo kylvettyä.

— *Maailman suurin laiva*, mitä vielä koskaan on suolattomilla vesillä ollut, tulee rakennettavaksi Port Arthurin laivatelakalla tänä kesänä. Torstaina allekirjotettiin sen rakentamisesta kontrahti Western Drydock & Shipbuilding Co:n ja erään montrealilaisen laivayhtiön välillä. — Laivan kokoa osottavat seuraavat numerot: Pituus 625 jlk., leveys 59 jlk. ja syvyys 32 jlk. Se tulee varustettavaksi kaikin puolin uusaikaisimmilla koneilla ja laitoksilla.

— *Kaupungin yleinen kirjasto* tulee piakoin muutettavaksi St. Paul kadulla Ruttanin rakennukseen Court kadulle. Viime vuoden aikana ilmoitetaan kirjastosta tehdyksi yli 45,000 lainausta.

Yleiset kirjastot voisivat tehdä paljon tietojen levittämiseksi työväestön keskuudessa, jos niissä todellakin olisi hyödyllistä kirjallisuutta. Mutta minkälaista kirjallisuutta niissä sitte nykyään on, siitä pääsee selville pian. Selvää on, ettei esim. Carnegie Yhdysvalloissa kirjastoihin sellaista kirjallisuutta hanki, joka työväestöä herättäisi. Ja sama on juttu canadalaisissa kirjastoissakin.

Mutta työväestöllä on nyt toki omat valistajansa, lehtensä ja kirjallisuutensa.

5 pros. koron
saadaan nyt rahoista talletettuina
Pankkeihin Suomessa.
Tallettakaa sentähden säästörahanne seuraaviin Suomen pankeista:
SUOMEN YHDYSPANKKI, KANSALLIS-OSAKE-PANKKI,
POHJOISMAIDEN OSAKE-PANKKI, WAASAN OSAKE-PANKKI,
TURUN OSAKE-PANKKI, TAMPEREEN OSAKE-PANKKI,
Rahoja talletettaviksi näihin pankkeihin lähetetään paraimmin
NIELSEN & LUNDBECK'IN
kautta,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiilike Amerikassa.
24 STATE STREET, NEW YORK

On Pyöriä ja on Pyöräpahasia,

joista viimeksimainitut tulevat aikaa myöten ylen kalliiksi ja harmilliseksi omistajilleen.

Eräs tuttavamme tilasi "iististä" halvan pyörän ja maksoi siitä $25.00. Kuukauden kuluttua hänen täytyi siihen ostaa uudet kummit $15.00 ja uuden paremman jarrun $5.50! — Nyt maksoi jo pyörä hänelle $45.50 ja oli sittenkin vielä paikattu risa.

Käyttäkää hyväksenne toisten kalliit kokemukset ja ostakaa väärentämätön ja jo 20 vuotta luotetuksi tunnettu

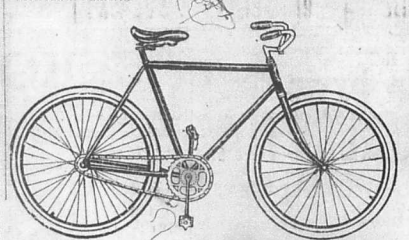

CLEVELAND
Polkupyörä

Näillä pyörillä on vuoden takuu johon sisältyy kummit, jarrut, satulat ja kaikki eri osat.

Me olemme aina kotona ja palvelemme teitä tunnollisesti niin kauan kun ajatte CLEVELAND pyörää.

Tulkaa katsomaan ja hakemaan kuvallinen hinfalnettelo vapaasti.

Myydään myöskin kuukausimaksuilla sopimuksen mukaan.

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
282 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

Kirjoitustarpeisille huomattavaa!

Meille on juuri saapunut suuri ja monipuolinen valikoima maailman parhaimmiksi tunnetuita "Waterman's Fountain" kyniä. Hinnat näille kyniille ovat $2.75—$6.25. Ja jokainen joka haluaa päästä osalliseksi näistä kuuluisuuksista, tehköön tilauksensa heti, tai käyköön noutamassa Työkansan kaupasta. Huolimatta siitä vaikka varastomme onkin tällä kertaa suuri, mutta pelkäämme sen sittenkin loppuvan pian sillä meiltä on jo pitemmän aikaa näitä kyselty ja se todistaa sitä että niillä myös tulee olemaan suuri menekki. Meillä on myös tarjottavana teille toisenlaisia Fountain kyniä, joiden hinnat ovat $1.25—$1.75, kuin myös tavallisia muste- ja lyijykyniä sekä yleensä kaikkin kirjoitustarpeita.

Työkansan Kirja- ja Paperikauppa,
P.O. Box 516 -- 316 Bay St. Port Arthur Ont.

HUOMATKAA!
Värssypaperia
on saatavana

Anuleisen toimi **SCANDINAVIAN AGENCY**

— *Kansalaispapereita* hankkii John B. Mannerstam 204 Court Street S., Port Arthur, Ont.

— *Nyt on tilaisuus* rakentaa oma koti. Me myymme Rosedale lottia $95.00, $45.00 käteen ja loppu 3 ja 6 kuun päästä. Nämät lotit ovat 5 minuutin kävelymatkan päässä kaaratiestä ja ovat 30x102.

R. Smedberg & Co. 318 Bay St.

— **Kansalaispapereita** hakies sanne voitte tehdä kansalaisvalan mintun luonani. Kaikkia tärkeitä asiapapereita allekirjoitetaan ja vannotetaan sekä naima-lupakirjoja annetaan.

R. Smedberg.
rauhantuomari

— *Hevonen* saatavana kaikenlaiseen ajoon. Phone 1465K. — Wm. Kelonen. (114)

— **Hei pojat!** Pistäytykäppä pelaamassa palloa s. s. osaston talon alakerrassa, jossa on ehdottomasti hyvät pöydät.

Oskar Suomi.

— *Huomautus Edward Vierikosta.* Täten huomautamme kaikille, jotka joutuvat tekemisiin asiamiehemme Edward Vierikon kanssa, että Vierikolla on johtokunnan hyväksymä takaus, joten kaikki kansalaiset voivat täydellä luottamuksella tehdä kauppoja Vierikon kanssa Työkansan liikettä koskevissa asioissa. (109)

Työkansan konttori.

— *Myytävänä* miehen vähän käytetty puku 208 Court st.

— *Emännät*, katsokaa minun päin! Nyt on taas alkanut aika että tarvitseisi jättää lehmänne paimennettavaksi. Minä taas voin tarjoutua teitä palvelemaan. — A. W., 468 Oliver Road, Port Arthur.

— *Myytävänä* hyvä juoksuhevonen. — M. Davidson, 217 St. James st., Port Arthur.

— *Ruokaa ja asunto* yksinäisille miehille 163 Albert street.

Nikki Saari.

—*Kalustettuja huoneita* vuokrataan 339 Foley str.

— *Lehmä myytävänä* 147 Albert st. (112)

— *Kaunis Mylly*ntyttö, harjoitus sunnuntaina klo 2 päivällä, seuraava harjoitus on maanantaina klo 8.

— *Koko voimisteluseuraa* pyytää näytelmäseura avustamaan näytelmää Palava orjantappurapensas sunnuntai-iltana klo ½10, sekä tiistaina ja perjantaina klo 10. Korvaukseksi esittää näytelmäseura kappaleen voimistelijain iltamassa ensi torstaina.

— *"Palava orjantappurapensas"*, harjotukset ovat: sunnuntaina klo 3 päivällä sekä klo 8 illalla. Jokainen on ehdottomasti velvollinen tulemaan viimeisessä näyt. seuran kokouksessa tehdyn päätöksen mukaan. Niitä arvoisia henkilöitä, jotka olivat avustamassa "Huonoja paimenia", pyydetään avustamaan tätäkin näytelmää sunnuntai-iltana klo ½10 illalla. Seuraava harjoitus tiistaina klo 8. Huom.! Keskiviikkona ei ole.

— *Syyllisiksi* julistettiin oikeudessa Sam Korpi pahoinpitelyyn ja veitsen ascena käyttämiseen. — Samoin kävi selville myöskin Fred Penrodin syyllisyys, hän oli varastanut pellavia C. N. Ry. Co:lta.

— *Vangit raivanneet maata.* Suur juryn raportin mukaan on täkäläisellä vankifarmilla tänä vuonna suoritettu suuri raivattu 250 eekkeriä, josta 60 eekkeriä on jo kylvettyä.

— *Maailman suurin laiva*, mitä vielä koskaan on suolattomilla vesillä ollut, tulee rakennettavaksi Port Arthurin laivatelakalla tänä kesänä. Torstaina allekirjoitettiin sen rakentamisesta kontrahti Western Drydock & Shipbuilding Co:n ja erään montrealilaisen laivayhtiön välillä. — Laivan kokoa osoittavat seuraavat numerot: Pituus 625 jlk., leveys 59 jlk. ja syvyys 32 jlk. Se tulee varustettavaksi kaikin puolin uusaikaisimmilla koncilla ja laitoksilla.

— *Kaupungin yleinen kirjasto* tulee piakoin muutettavaksi St. Paul kadulta Ruttanin rakennukseen Court kadulle. — Viime vuoden aikana ilmoitetaan kirjastosta tehdyksi yli 45,000 lainausta.

Yleiset kirjastot voisivat tehdä paljon tietojen levittämiseksi työväestön keskuudessa, jos niissä todellakin olisi hyödyllistä kirjallisuutta. Mutta minkälaista kirjallisuutta niissä sitte nykyään on, siitä pääsee selville pian. Selvää on, ettei esim. Carnegie Yhdysvalloissa kirjastoihin sellaista kirjallisuutta hanki, joka työväestöä herättäisi. Ja sama on juttu canadalaisissa kirjastoissakin.

Mutta työväestöllä on nyt toki omat valistajansa, lehtensä ja kirjallisuutensa.

5 pros. koron

saadaan nyt rahoista talletettuina

Pankkeihin Suomessa.

Tallettakaa sentähden säästörahanne seuraaviin Suomen pankeista:

SUOMEN YHDYSPANKKI, KANSALLIS-OSAKE-PANKKI,
POHJOISMAIDEN OSAKE-PANKKI, WAASAN OSAKE-PANKKI,
TURUN OSAKE-PANKKI, TAMPEREEN OSAKE-PANKKI,

Rahoja talletettaviksi näihin pankkeihin lähetetään paraimmin

NIELSEN & LUNDBECK'IN
kautta,
Vanhin ja Suurin Suomalainen Pankkiilike Amerikassa.

24 STATE STREET, NEW YORK

Fort Williamista.

— *Kannatatko omaa liikettä si?* Fort Williamin s. s. o. ravintolaa 208 Robertson St. On ehdottomasti parhain ruoka paikka niin joutilaille kuin raa tajillekin.

— **Kansan ravintola** 511 Simpson st., on paras ruokapaikka työläisille. Avoinna puoli 6 aamulla 12 yöllä.

H. Hermanson.

— 5 *huoneinen talo* myytävänä McMillan St. sisältäen myöskin pesuhuoneen $1,600. $300.00 käteen ja loppu $20. kuukaudessa, sekä 6 huoneinen talo samalla kadulla, hinta $1,925. 300 käteen. Tiedustelkaa Philpot Dure Age. 107 N. May St. Fort William. Puhelin 1054 S.

Palvelukseen halutaan. Kaikkeen taloustyöhön tottunut nainen saa paikan. Palkka $18.00 ylös. 802 Alberta st., Fort William.

— *Suomen* ja tämän maan resceptin mukaan valmistetaan lääkkeitä huolella.

Gillespie Drug Store, Bethune & Simpson St. K. G. Nyman.

— *Fort Williamin Suomalaisen Osuuskaupan osakkeen omistajain keskustelu- ja neuvottelukokous pidetään S. S. Osaston haalilla sunnuntaina tou kokuun 11 p. klo 2 j. pp. Kaikkia osakkeenomistajia ja osuus kaupan kannattajia kehotetaan saapumaan kokoukseen. Huomaa! Talon rakennushomma.*

Johtokunta.

— *Ne osaston vapaa-iltamat* ovat huomenna (sunnuntaina) hauskalla ja monipuolisella ohjelmalla. Puhumaan tulee Työkansan toimittaja toveri Eemeli Parras. Osaston soittokunta ja lauluseura suorittavat myöskin osansa illan ohjelmasta ,sekä nyrkkilehti "Iskijä" ilmestyy taas tavallista tuoreempana. Sen lisäksi tulee vielä runoja, yksityisiä lauluja, kupletteja y. m. Ohjelman suoritus aalkaa täsmälleen kello 8.30. Kaikki fort-williamilaiset muistakaa saapua tuohon harvinaiseen tilaisuuteen. Sisäänpääsy on kaikille vapaa.

— *Koulupoikanen kuoliut verenvuotoon.* Eräs Billie Gower, kolmentoistavuotias nuorukainen, joka on asunut 127 Heron kadulla, kuoli viime torstai-iltana kauheaan verenvuotoon, jonka hän oli saanut riidellessään toisten koulupoikasten kanssa. Hänen kielensä oli halaistu. tietysti nyrkittämällä niinkuin maan tapa vaatii, ja lääkärit civät voineet neuloa siitä niin tiiviisti, että verenvuoto olisi tauonnut. Kuolema oli seurauksena. Mainitu Billie Gower on synnynnältään englantilainen ja on hänellä vanhemmat täällä kaupungissa. Koulua on hän käynyt Ogden koululla, jossa sai tuon kuolinskunsakin.

— *Astui naulaan jalkansa.* Sharles Skelham niminen C. P. R. Co:n tavaramakasiinissa työskentelevä mies astui pystyssä olevan rautanaulan päälle joka puhkasi hänen jalkateränsä läpi. Hän on asuva 529 Wiley kadulla, jossa hän nyt makaa lääkäreiden hoidon alaisena.

— *Yritti palaa.* Torstaina iltapäivällä syttyi tuli C. P. R. Co. elevatorissa, A-alueella, ja levisi nopeasti päärakennukseen. Palokunta hälyytettiin paikalle ja saikin se tulen ehkäistyksi. Kuitenkin ehti tulipalo jo tehdä vahinkoa, arveluen mukaan noin $5,000 arvosta. Viljaa oli sisällä mainitussa elevatorissa noin 1,000,000 bushelia, joka saatiin pelastetuksi tulenkäsistä.

— *Poliisilaitos* saa paremman "uhrivaunun", sen tiedon antavat englanninkieliset sanomalehdet. Nykyinen "mustavaunu" ei nähtävästi ole ollut kyllin joutuisa kulettamaan uhreja poliisiasemalle ja siksi pitää saada auto, joka kulkee nopeammin. Konetcollisuus pyrkii siis joka alalle. Nyt poliisienkaan ei enää tarvitse tästälähtein niskasta kulettaa uhrejaan määräpaikkaan.

— *Ken haluaa hauskan illan*, saapukoon tänä iltana F. W. Pirtille. Siellä esitetään Knuutti Vuoritsalon peräti hauska kappale "Kun rouvat epäilevät." Näytelmässä esiintyy kaksi lapsetonta perhettä: Kaisla ja Vaarala. Näiden herrat ovat jonkin verran hauskoja veitikoita, jotka ovat tuttavaksen saaneet vielä iloisemman taiteilija Metsävaaran, tämä taas vuorostaan tuo tuttavansa kaksi naista, kirjailijattaren ja maalaajattaren Kaislan ja Vaaralan kesähuvilaan sill'aikaa, kun rouvat ovat lähteneet vanhempiansa tervehtämään. Rouvat kuitenkin palaavat heti takasin — ja siitä syntyy niin hauska yllätys, että täytyy jokaisen saapua katsomaan nähdäkseen miten tämä ilmeellinen situationi päättyy.

Pääsylippujen hinnat ovat ainoastaan 50 ja 35 senttiä. — Saatavana etukäteen osaston ravintolasta.

— *Kaupunkimme* vesi-, valo- ja telefonilaitos on tuottanut viimeisen kolmen kuukauden aikana puhdasta voittoa seuraavasti:

Valolaitokselta . .	$10,093.38
Telefoonilaitokselta	1,247.60
Vesilaitokselta	178.67
Yhteensä	$11,519.65

Ilmoitusten mukaan on tämä vasta ensikertaa kuin kaupunkimme vesilaitos on tuottanut voittoa. syystä että uusia vesijohtoja on avattu aina joka vuosi niin paljon ettei tulot ole vielä tähänasti riittäneet menoille. Vasta nyt näyttää olevan toivoa saada siitä voittoa. Tuo summa ei suinkaan riitä vielä läheskään kaupunkimme monikymmenlukuisille suuripalkkaisille virkailijoille, vaan täytyy vielä verottaa vuosittain raskaimman mukaan pienipalk kaisiakin kaupungin asukkaita, eikä vielä sittekään kannata pitää Kaupungin sivualueita edes osaltakaan kunnossa.

HUOMATKAA!

Värssypaperia

on saatavana

Työkansan kirjakaupasta.

Papereihin on painettu monenlaisia kauniita värssyjä

Tilatan osotteella:

Box 516, Port Arthur, Ont., Can.

HUOMATKAA!

Ok Pyörä ja on Pyöräpahasia,

joista viimeksimainitut tulevat aikaa myöten ylen kalliiksi ja harmilliseksi omistajilleen.

Eräs tuttavamme tilasi "ihtistä" halvan pyörän ja maksoi siitä $25.00. Kuukauden kuluttua hänen täytyi siihen ostaa uudet kummit $15.00 ja uuden paremman jarrun $5.50! — Nyt maksoi jo pyörä hänelle $45.50 ja oli sittenkin vielä paikattu risa.

Käyttäkää hyväksenne toisten kalliit kokemukset ja ostakaa väärentämätön ja jo 20 vuotta luotettuksi tunnettu

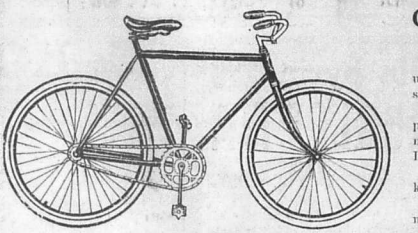

CLEVELAND
Polkupyörä

Näillä pyörillä on vuoden takaus johon sisältyy kummit, jarrut, satulat ja kaikki eri osat.

Me olemme aina kotona ja palvelemme teitä tunnollisesti niin kauan kun ajatte CLEVELAND pyörää.

Tulkaa katsomaan ja hakemaan kuvallinen hintaluettelo vapaasti.

Myydään myöskin kuukausimaksuilla sopimuksen mukaan.

THE KYRO-HELLBERG CO., LTD.
282 BAY STREET
PORT ARTHUR, ONT.

Kirjoitustaitoisille huomattavaa!

Meille on juuri saapunut suuri ja monipuolinen valikoima maailman parhaimmiksi tunnetuita "Waterman's Fountain" kyniä. Hinnat näille kyniile ovat $2.75—$6.25. Ja jokainen joka haluaa päästä osalliseksi näistä kuuluisuuksista, tehköön tilauksensa heti, tai käyköön noutamassa Työkansan kaupasta. Huolimatta siitä vaikka varastomme onkin tällä kertaa suuri, mutta pelkäämme sen sittenkin loppuvan pian siillä meiltä on jo pitemmän aikaa näitä kyselty ja se todistaa sitä että niillä myös tulee olemaan suuri menekki. Meillä on myös tarjottavana teille toisenlaisia Fountain kyniä, joiden hinnat ovat $1.25—$1.75, kuin myös tavallisia muste- ja lyijykyniä sekä yleensä kaikkia kirjoitustarpeita.

Työkansan Kirja- ja Paperikauppa,
P.O. Box 516 -- 316 Bay St. Port Arthur Ont.

Apulaisen toimi Työväen-Opiston Kirjeenvaihtokoulussa

julistetaan täten haettavaksi. Apulaisen tehtävänä on avustaa suomen- ja englanninkielen läksyjen korjausta. Hakemukset todistuksineen ja palkkavaatimuksineen ovat lähetettävät ennen tämän toukokuun loppua. Osoite Box 1, Smithville, Minn.

Smithvillessä, Minn., toukokuun 6 p. 1913.

Otto Hagman Hj. Leander
(Joht. puh.-jöht.) (Kirjuri)

SCANDINAVIALAISET!

KELLO- JA KULTASEPÄN LIIKE.
Myymme ensiluokan tavaran ja työmme taataan.
JORGENSEN & KIRK,
235 Arthur street, Port Arthur.

Adams'in REET ja KARRYT sekä Cockshutt'in MAANVILJELYSTYÖKALUT
ovat parhaimmat ritä rahalla voi ostaa. Niitä myy
AGROS MAANVILJELYSKALUSTO KAUPPA,
204 Court st. S., Port Arthur, Ont.
JOHN MANNERSTAM, omistaja.

ASIOITA AJAA — RAHAA LAINAA — MAITA OSTAA J. I.YY
JOHN B. MANNERSTAM,
204 Court str., Puhelin 1139 N., Port Arthur, Ontario, Canada.